

Zarządzanie bezpieczeństwem

SEKA S.A. jest społecznym partnerem kampanii „STRES CYFROWY”

Miniporadnik bezpiecznych zachowań na wypadek katastrof, kataklizmów, wypadków i innych zdarzeń – eksperci SEKA radzą

W NUMERZE

Miniporadnik bezpiecznych zachowań na wypadek...

tekst: Małgorzata Kochańska
Doradca Prezesa SEKA S.A.

STRONA: 4

Uważaj, myśl, nie ryzykuj!

tekst: Ewa Urbanek, SEKA S.A.

STRONA: 10

Eko-outsourcing

tekst: ekspert SEKA S.A.

STRONA: 12

Czynisz dobrze

rozmowa z Michałem Sikorą z firmy WAWEL

STRONA: 14

Plan zarządzania kryzysowego

tekst: st. brygadier dr inż. Jan Koldej

STRONA: 18

Od technostresu przez stres cyfrowy po higienę cyfrową do dobrostanu

tekst: Małgorzata Kochańska
Doradca Prezesa SEKA S.A.

STRONA: 22

Lokalni, niezawodni, bezpieczni

rozmowa z Martą Ziębą, prezes zarządu
Zakładu Usług Komunalnych w Strzegomiu

STRONA: 28

Ratownictwo

rozmowa z Magdaleną Kręc z Grupy
Poszukiwawczo-Ratowniczej przy OSP
w Justynowie

STRONA: 32

STOPKA REDAKCYJNA

Wydawca: SEKA S.A.
ul. Paca 37, 04-386 Warszawa
tel.: 22 517 88 50 / fax: 22 517 88 87
www.seka.pl, seka@seka.pl
www.facebook.com/SEKAszkolenia
Wszelkie prawa zastrzeżone. SEKA S.A.

Redaktor prowadzący: Maciej Mazerant

Współpraca: Maciej Molak, SEKA S.A.

Korekta: Piotr Drozdowicz

Okładka: zdjęcie iStock

Realizacja: www.pcontent.pl

Szanowni Państwo!

Zarządzanie bezpieczeństwem

Szeroko rozumiane bezpieczeństwo to ważny aspekt zrównoważonego życia – zarówno społecznego, jak również gospodarczego. Czynnikiem decydującym o tym, czy czujemy się bezpiecznie, jest mnóstwo, a co najważniejsze – dla każdego z nas mogą być one inne. Jest jednak coś, co rujnuje poczucie bezpieczeństwa wszystkich, bez wyjątku – to katastrofy i klęski żywiołowe.

Powodzie, śnieżyce, susze, zawalenia budynków, karambole czy pandemie to przykłady zjawisk, których wystąpienie i skalę trudno przewidzieć. Szereg nieprzewidywalnych incydentów, jakie mogą się wydarzyć w czasie katastrofy czy kataklizmu, to wyzwania, przed jakimi stoją nie tylko włodarze miast, gmin, ale również zarządzający przedsiębiorstwami oraz sami przedsiębiorcy i pracownicy.

Edukacja, szkolenie, odpowiedni sprzęt, praktyka w działaniu i odpowiednie zasoby ludzkie to podstawowe elementy „zarządzania bezpieczeństwem”, które zminimalizuje starty, jakie z pewnością pojawią się w regionie, podmiocie dotkniętym katastrofą bądź kataklizmem.

W aktualnym numerze magazynu SEKA poruszamy zagadnienia związane z zarządzaniem bezpieczeństwem właśnie w obliczu coraz częściej pojawiających się tego typu zagrożeń, ale również codziennych awarii i wypadków.

Eksperti SEKA oraz zaproszeni goście przedstawiają w naszym czasopiśmie rozwiązania, które mogą być pomocne w planowaniu procesów związanych z bezpieczeństwem. Poruszamy również tematy działań proekologicznych, które mogą mieć ogromny wpływ na katastrofalne skutki zmiany klimatu. Ponadto rozmawiamy z przedstawicielami służb, które często z narażeniem własnego zdrowia działają w sytuacji wystąpienia tragicznego zdarzenia, wypadku, ratując życie i mienie wszystkich poszkodowanych.

Życzymy miłej lektury!

Wcześniejsze numery magazynu SEKA
można pobrać na stronie www.seka.pl
a także czytać pod linkiem:
www.issuu.com/sekamagazyn

Miniporadnik bezpiecznych zachowań na wypadek...

*Człowiek funkcjonuje w obszarach adaptowanych na swoje potrzeby,
tak aby jego życie było komfortowe i nie wymagało większego nakładu sił.
Lenistwo jest motorem napędowym wynalazków i zmian w procesach technologicznych
– oczywiście nie tylko, ale w tym stwierdzeniu tkwi ziarno prawdy.*

Do kategorii najczęściej występujących zagrożeń w naszym kraju należą: katastrofy naturalne, katastrofy techniczne i czynniki chemiczne.

Coraz częściej zdajemy się w osądzeniu zjawisk na zdania specjalistów (bez weryfikowania ich wiarygodności) i ponosimy tego skutki. Dzieje się tak choćby z naszym stosunkiem do naturalnych procesów zachodzących w środowisku. Rozwój technologii wiąże się z emisją gazów cieplarnianych, a wzrost zaludnienia – ze wzrostem zapotrzebowania na wodę pitną. Potrzebne są nowe miejsca pod tereny upraw i zamieszkania. Takie postępowanie prowadzi do eskalacji ryzyka znanych już od wieków katastrof.

Do kategorii najczęściej występujących zagrożeń w naszym kraju należą:

1. Katastrofy naturalne
 - powódzie (opadowe i roztopowe),
 - silne wiatry (huragany),
 - anomalie pogodowe,
 - epidemie,
 - plagi zwierzęce,
 - ruchy tektoniczne (osunięcie ziemi);
2. Katastrofy techniczne
 - pożary,
 - awarie gazowe,
 - awarie i wypadki z użyciem środków toksycznych,
 - awarie i wypadki radiacyjne,
 - katastrofy komunikacyjne,
 - katastrofy budowlane,
 - awarie urządzeń infrastruktury technicznej;
3. Czynniki chemiczne i inne zagrożenia

SKAŻENIE CHEMICZNE

Skażenie chemiczne to zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, ciała ludzkiego, przedmiotów itp. substancjami szkodliwymi dla ludzi. Może być spowodowane celowo (na przykład poprzez stosowanie bojowych środków trujących), przypadkowo (na skutek katastrofy) lub może być stałym, niezamierzonym efektem niektórych procesów przemysłowych, rolniczych, transportowych itp.

PRZYCZYNY I TYPY

- awaria w zakładach produkujących i magazynujących niebezpieczne substancje chemiczne spowodowana błędem ludzkim/technicznym, brakiem nadzoru, wypadkiem, rozszczelnieniem zbiornika lub instalacji z toksyczną substancją, nieprzestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, katastrofą naturalną, aktem terrorystycznym,
- katastrofa podczas transportu niebezpiecznych substancji chemicznych spowodowana błędem ludzkim, nieprzestrzeganiem przepisów, występowaniem niekorzystnych warunków meteorologicznych, wypadkiem, złym zabezpieczeniem lub złym stanem dróg (nawierzchni), wysokim stopniem zużycia technicznego pojazdów lub taboru kolejowego, wadami torowiska,
- katastrofa morska spowodowana błędem ludzkim (załogi statku lub służb morskich), nieprzestrzeganiem przepisów, błędem technicznym, występowaniem niekorzystnych warunków meteorologicznych (mgła, zalodzenie, sztorm), niedopełnieniem wymagań dotyczących transportu materiałów niebezpiecznych,
- awaria rurociągów transportowych spowodowana błędem ludzkim/inżynierskim, osłabieniem wytrzymałości materiału.

DOBRA RADA:

Poznaj zalecenia producenta preparatu i stosuj się do nich. Zachowaj ostrożność w pobliżu miejsc składowania i transportu – nie używaj otwartego ognia, zachowaj odpowiednio duży dystans.

SILNE MROZY INTENSYWNE OPADY ŚNIEGU

Zgodnie z definicją IMGW przyjmuje się, że silny mroź występuje wówczas, gdy temperatura powietrza spadnie poniżej -20°C . W aspekcie społecznym natomiast o silnych mrozach mówimy wtedy, gdy chłód staje się przyczyną śmierci ludzi i powoduje straty materialne. Jednocześnie silny wiatr w połączeniu z temperaturą powietrza tylko nieco poniżej 0°C może mieć taki sam skutek, jak stojące powietrze o temperaturze poniżej -30°C .

O intensywnych opadach śniegu mówimy natomiast wtedy, gdy obfite opady występują na rozległych obszarach i trwają przez kilka dni.

DOBRA RADA:

Jeśli podróżujesz samochodem, zaopatrz się w saperkę (łopatę), koc, termos z ciepłym napojem – trzymaj to na przednim siedzeniu, odpowiednio zabezpieczone przed przesuwaniem się i rozlaniem. Pamiętaj o naładowaniu telefonu komórkowego przed wyruszeniem w trasę. Odślonięte części skóry należy posmarować odpowiednio tłustym kremem.

TABELA 1: STOPNIE ZAGROŻENIA wg IMGW

Zjawisko	Stopień zagrożenia	Kryteria	Skutki
Silne mrozy	1	$-25^{\circ}\text{C} < T_{\min} \leq -20^{\circ}\text{C}$ $T_{\max} > -10^{\circ}\text{C}$ Czas trwania – co najmniej 2 dni.	Ryzyko wychłodzenia organizmów, odmrożenia, zamarznięcia
	2	$-25^{\circ}\text{C} > T_{\min} \leq -20^{\circ}\text{C}$ $T_{\max} < -10^{\circ}\text{C}$ Czas trwania – co najmniej 2 dni.	Duże ryzyko wychłodzenia organizmów, odmrożenia, zamarznięcia, zamarzanie instalacji i urządzeń hydrotechnicznych
	3	$T_{\min} \leq -25^{\circ}\text{C}$ Czas trwania – co najmniej 2 dni.	Na znacznym obszarze bardzo duże ryzyko wychłodzenia organizmów, odmrożenia, zamarznięcia, zamarzanie instalacji i urządzeń hydrotechnicznych, zagrożenie życia
Intensywne opady śniegu	1	Przyrost pokrywy śnieżnej powyżej 15 cm w ciągu 24 godz.	Utrudnienia komunikacyjne, śliskość na drogach
	2	Przyrost pokrywy śnieżnej pow. 25 cm w ciągu 24 godz. na terenach nizinnych lub pow. 40 cm w ciągu 24 godz. na obszarach położonych pow. 600 m npm.	Utrudnienia komunikacyjne, nieprzejezdność dróg lokalnych
	3	Przyrost pokrywy śnieżnej pow. 35 cm w ciągu 24 godz. na terenach nizinnych lub pow. 50 cm w ciągu 24 godz. na obszarach położonych pow. 600 m npm.	Duże trudności komunikacyjne, nieprzejezdność dróg, uszkodzenia drzewostanu, uszkodzenia dachów, zagrożenie życia
Zawieje zamiecie śnieżne	1	Niestabilna pokrywa śnieżna lub stałe albo umiarkowane opady śniegu i wiatr o: $V_{\text{śr}} > 6 \text{ m/s}$	Tworzenie się zasp, utrudnienia komunikacyjne
	2	a. Niestabilna pokrywa śnieżna lub stałe albo umiarkowane opady śniegu i wiatr o: $V_{\text{śr}} > 10 \text{ m/s}$ b. silne opady śniegu i wiatr o: $V_{\text{śr}} > 6 \text{ m/s}$	Szybkie tworzenie się zasp, utrudnienia komunikacyjne
	3	Silne opady śniegu i wiatr o: $V_{\text{śr}} > 10 \text{ m/s}$	Liczne szybko narastające zasy na dużych obszarach, trudności w komunikacji, nieprzejezdność dróg

$V_{\text{śr}}$ – średnia prędkość wiatru

HURAGANY

Zgodnie z definicją ustawy z dnia 7 lipca 2005 roku o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich huragan to „wiatr o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody”. Strefa klimatu umiarkowanego, w której leży Polska, jest narażona na występowanie wichur (czasem gwałtownych) związanych z ogólną cyrkulacją atmosfery w danej strefie szerokości geograficznej, a także na powstawanie silnych wiatrów lokalnych (np. wiatry górskie: halny, fen) i tworzenie się szczególnie niebezpiecznych trąb powietrznych. Wichury występują najczęściej w okresie od listopada do marca, natomiast trąby powietrzne – najczęściej od czerwca do sierpnia (czasem w maju). Występują one w Polsce max. 4 razy w roku.

PRZYCZYNY I TYPY

Wiatr to naturalny poziomy ruch powietrza powstały wskutek różnic ciśnienia.

Jest tym silniejszy, im większe są te różnice. Przy prędkościach przekraczających 15 m/s (54 km/h) wiatr zaczyna stwarzać poważne zagrożenia. Według IMGW występują trzy stopnie zagrożenia przed silnymi wiatrami: (Tabela 2).

DOBRA RADA:

Pozamykaj okna i drzwi zewnętrzne. Pościągaj z balkonów i tarasów przedmioty, które mogą zostać porwane przez wiatr. Spadając, mogą one uszkodzić np. parkujące auta lub zabić człowieka.

Pamiętaj o naładowaniu baterii telefonu. Wyłącz prąd i gaz w celu ograniczenia niebezpieczeństwa powstania pożaru. Nie parkuj i nie przechodź pod słupami trakcji energetycznej ani zbyt blisko drzew i tablic reklamowych.

TABELA 2: STOPNIE ZAGROŻENIA wg IMGW

Zjawisko	Stopień zagrożenia	Kryteria	Skutki
Silny wiatr	1	Vśr > 15 m/s lub V > 20 m/s	Uszkodzenia budynków, dachów, szkody w drzewostanie, łamanie gałęzi i drzew, utrudnienia komunikacyjne
	2	Vśr > 20 m/s lub V > 25 m/s	Uszkodzenia budynków, dachów, łamanie i wrywanie drzew z korzeniami, utrudnienia w komunikacji, uszkodzenia linii napowietrznych
	3	Vśr > 25 m/s lub V > 35 m/s	Niszczenie zabudowań, zrywanie dachów, niszczenie linii napowietrznych, duże szkody w drzewostanie, znaczne utrudnienia w komunikacji, zagrożenie życia

Vśr – średnia prędkość wiatru
V – prędkość wiatru w porywach

EPIZOOTIE

Epizootia to zjawisko definiowane jako występowanie zachorowań na daną chorobę zakaźną wśród zwierząt na danym terenie, w zdecydowanie większej liczbie niż w poprzednich latach rejestracji danych.

Choroby zwierząt, podobnie jak choroby ludzi, ze względu na etiologię dzielimy na zakaźne, wirusowe, zwyrodnieniowe lub autoagresywne. Większość chorób zwierząt przypisana jest do jednego gatunku, są jednak również takie, które przenoszą się na zwierzęta spoza danej grupy.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa hodowli rolnych istotne są choroby zakaźne i wirusowe, w tym choroby zwierząt dzikich, które mogą przenieść się na zwierzęta hodowlane.

PRZYCZYNY

- świadome lub nieświadome wprowadzenie czynnika patogenego powodującego zakażenie zwierząt, w tym:
 - nieprzestrzeganie przepisów higieny weterynaryjnej,
 - brak nadzoru weterynaryjnego nad hodowlami i skupiskami zwierząt wolno żyjących,
 - błąd ludzki lub organizacyjny związany z utylizacją zakażonego mięsa,
 - błąd ludzki lub organizacyjny związany z granicznym nadzorem weterynaryjnym nad sprowadzonym mięsem i żywymi zwierzętami,
 - produktami pochodzenia zwierzęcego oraz paszami, niekontrolowany wvóz (przemyt) zwierząt egzotycznych bez poddawania ich kontroli weterynaryjnej,
 - zawleczenie choroby zakaźnej,
 - turystyka, środki transportu drogowego/kolejowego, które powracają z rejonów, gdzie ta jednostka chorobowa występuje.

DOBRA RADA:

Nie podnoś martwego ptaka (np. gołębia) lub innego zwierzęcia. Poinformuj o tym fakcie Straż Miejską. Unikaj kontaktów z dzikimi zwierzętami (np. dziki, lisy), schodź im z drogi. Zabezpiecz parapety, balkony, daszki (lub poproś o to administrację) przed zagnieżdżaniem się ptaków. Sprawdź, czy osiedlowe piaskownice są zakrywane na noc.

EPIFITOZY

Epifitoza to każde masowe występowanie zachorowań roślin na określonym terenie i w określonym czasie. Epifitozy roślin charakteryzują się opanowaniem przez określoną chorobę znacznej części masy tkankowej rośliny – gospodarza, występującego w skupieniach na określonym obszarze.

DOBRA RADA:

Jeśli jesteś świadkiem opryskiwania przez rolnika uprawianych roślin, to nie podchodź i nie dotykaj ich. Staraj się być zwróconym twarzą zgodnie z kierunkiem wiatru.

KATASTROFY BUDOWLANE

Katastrofa budowlana jest definiowana jako niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopu.

PRZYCZYNY

Istnieje wiele przyczyn awarii i katastrof budowlanych – zarówno bezpośrednich, jak i pośrednich, w tym technicznych, organizacyjnych lub społecznych. Do najczęstszych z nich zaliczamy:

- wybuch gazu spowodowany awarią rurociągu gazowego, awarią instalacji gazowej lub butli, nieprzestrzeganiem przepisów, błędem ludzkim, sabotażem lub kradzieżą elementów przesyłowych,
- nieprzestrzeganie zasad sztuki budowlanej,
- ekstremalne warunki pogodowe: silne wiatry, znaczne spadki temperatur, obfite opady śniegu, wzrost wilgotności gruntu,
- długotrwałe opady, roztopy lub falowanie wód,
- nieprzestrzeganie przepisów,
- błąd ludzki,
- wady konstrukcyjne,
- brak remontów lub prac konserwacyjnych,
- niewłaściwą eksploatację,
- akt terrorystyczny.

DOBRA RADA:

Zwracaj uwagę na stan techniczny obiektów, które zamierzasz odwiedzić albo w których planujesz przebywać dłużej. Nie wchodź do obiektów niezabezpieczonych przed osuwaniem się części konstrukcji.

Materiał powstał z wykorzystaniem:
https://ssl-administracja.sgh.waw.pl/pl/SSPOIOIN/oib/Documents/poradnik_zagrozenia.pdf

dr Małgorzata Kochańska

Doradca Prezesa
SEKA S.A.
Wykładowca ergonomii
W-134/1107/2020 CIOP-PIB

**Zapraszamy do naszych Oddziałów!
CieszyMy się, że jesteście z nami!**

Gdy liczy się czas...

W obliczu zagrożenia liczy się każde wsparcie. Ratownicy na całym świecie z powodzeniem wykorzystują drony podczas akcji poszukiwawczych.

TEKST: Magda Gawron
ZDJĘCIE: Maria Teneva / Unsplash

Dzięki nowym technologiom, ratownicy mogą działać sprawniej, lokalizując potrzebujących w znacznie krótszym czasie, docierając w trudno dostępne miejsca oraz prowadząc poszukiwania w nocy. Wśród innowacyjnych systemów opartych na działaniu dronów znalazły się m.in. SARUAV oraz PELIXAR SAR MR.

System SARUAV został opracowany ponad rok temu przez naukowców z Uniwersytetu Wrocławskiego. Korzystają z niego jednostki policji, straży pożarnej, służb granicznych oraz jednostki ratownictwa górskiego i wodnego. Aby rozpocząć poszukiwania, do systemu wystarczy wprowadzić ostatnią lokalizację osoby zaginionej. Dron zostaje wysłany w wyznaczone miejsce, po czym skanuje kolejne obszary. System jest w stanie bardzo precyzyjnie odróżnić sylwetkę człowieka od otoczenia, przesyłając dane w czasie rzeczywistym.

Niemal w tym samym okresie w Gdańsku powstał system Lotniczego Poszukiwania i Ratownictwa PELIXAR SAR MR. Technologia wykorzystuje drony zaopatrzone m.in. w kamery termowizyjne oraz możliwość dużego przybliżenia (10-33x). PELIXAR SAR MR to pierwsze na świecie rozwiązanie pozwalające na podanie osobie ratowanej środków ratunkowych i holowanie jej do bezpiecznego miejsca, zanim pojawią się ratownicy.

Oba systemy mają jeden cel: zwiększyć szanse ratowników na uratowanie ludzkiego zdrowia i życia. Praktyka pokazuje, że ich wdrożenie przynosi zamierzone efekty, skracając długie poszukiwania do niezbędnego minimum w sytuacjach, gdy czas odgrywa olbrzymią rolę.

Uważaj, myśl, nie ryzykuj!

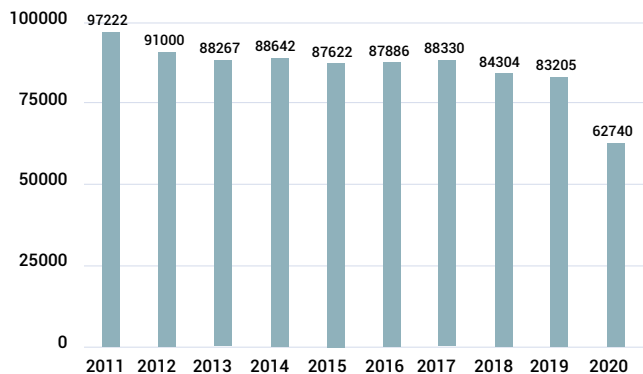

TEKST: Ewa UrbaneK
ZDJĘCIA: Pexels

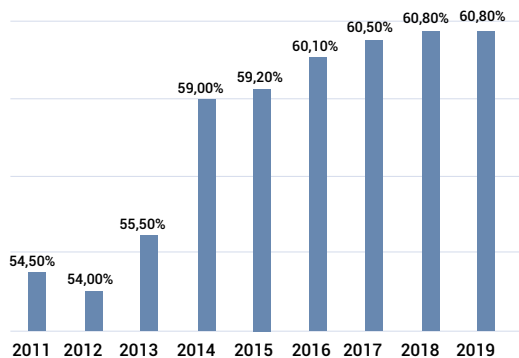
W ostatnich latach w Polsce dochodziło do ponad 80 tys. wypadków przy pracy rocznie. Wstępne dane wskazują na istotny spadek wypadkowości w ubiegłym roku, co zapewne ma związek z pandemią COVID-19. Nie zmieniają się jednak istotnie (a nawet można zaobserwować nieznaczną tendencję wzrostową) wskaźniki określające udział wypadków, do których przyczynił się człowiek. Przykładem może

być tzw. nieprawidłowe zachowanie się pracownika, wykazywane w statystycznej karcie wypadku Z-KW (Wykres 2).

Gdyby podsumować wszystkie przyczyny określone jako „ludzkie”, czyli leżące po stronie człowieka (często samego poszkodowanego), to udział procentowy sięga niezmiennie ponad 80% wypadków przy pracy w każdym roku. Jeszcze większy udział człowieka notowany jest w krajowych statystykach wypadków drogowych. W 2019 r. ponad 90% wypadków drogowych spowodował człowiek.

Wykres 1. Wypadki w Polsce ogółem w latach 2011-2020.
Źródło: GUS

Wykres 2. Przyczyny wypadków – nieprawidłowe zachowanie się pracownika. Źródło: GUS

Czy zatem jesteśmy ryzykantami? Nie potrafimy ocenić ryzyka?

Procesy pracy wymagają przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego i zapoznania z jego wynikami pracowników. Ten obowiązek prawny, określony w Kodeksie pracy, ma już 30 lat, ale czy przynosi oczekiwane rezultaty w postaci ciągłej, efektywnej poprawy warunków pracy w każdym zakładzie pracy? Fakty wskazują, że najslabszym ogniwem w procesie pracy nadal pozostaje człowiek, a przyczyny tego stanu rzeczy to długa lista – począwszy od braku lub źle prowadzonych szkoleń poprzez przyzwalanie przełożonych na niebezpieczne zachowania, po samą naturę człowieka, który czasem „chodzi na skróty”, a czasami po prostu nie uważa na to, co robi.

Uczestniczę od ponad 20 lat w postępowaniach powypadkowych jako członek zespołu i konsultant. Ten proces zawsze wymaga analizy i weryfikacji oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy, na którym doszło do wypadku. Proponowane w dokumentacji środki profilaktyczne są zwykle adekwatne do zidentyfikowanych zagrożeń – zawierają konkretne wymagania, które musi wypełnić zarówno pracodawca, jak i pracownik, aby ryzyko zawodowe było na akceptowalnym poziomie. Jednym z takich środków bywa stawiany pracownikowi wymóg zachowania ostrożności – bo jak inaczej przekazać pracownikowi ostrzeżenie: **UWAŻAJ, MYŚL, NIE RYZYKUJ!**

W tym miejscu dodałabym jeszcze: **ZACHOWAJ UWAGA-NOŚĆ!** Uwaga to postępowanie z pełną świadomością wykonywanych czynności. W środowisku pracy dodatkowym elementem powinna być świadomość otoczenia i współpracowników, na których nasze nieuważne działanie lub zaniechanie może spowodować niebezpieczeństwo.

W sensie psychologicznym „uwaga to pochodną uwagi, która może być skupiona lub rozproszona. Gdy jest rozproszona, przez naszą głowę przewija się mnóstwo myśli, a my «skaczemy» od jednej do drugiej. Gdy nasza uwaga jest skupiona, ogniskujemy się na jednym przedmiocie,

zjawisku lub myśli. Jesteśmy wówczas skoncentrowani. Uwaga to też jest koncentracją, ale taką szerszą, bo obejmującą wszystko, czego doświadczamy w danej chwili”.¹

Podjęcie zadania zawodowego, nawet prostą czynność, pracownik ma teoretyczne i praktyczne podstawy, aby wykonać te zadania bezpiecznie. Zapewnia to szkolenie wstępne (szczególnie instruktaż stanowiskowy), zapoznanie z ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą, procedurami oraz instrukcjami. Wydaje się, że brakuje umiejętności dokonywania oceny ryzyka przez samego pracownika tuż przed przystąpieniem do wykonania danej czynności, a dalej – brakuje uważnej realizacji, koncentrowania się na każdym z etapów pracy. Uwaga to nie jest niestety mocną cechą ludzi Zachodu, dlatego warto spróbować, na początek biorąc do ręki, unosząc do ust filiżankę z napojem, a następnie odstawiając ją itd., skupiając się przy tym wyłącznie na tej czynności. Spróbujcie wtedy wyłączyć rozpraszacze i myśli wędrujące do innych ważnych spraw, chociaż wydaje się, że picie napoju nie wymaga od nas myślenia; jest rutynowe, odruchowe. Przez takie podejście może umknąć ten moment, w którym popełnimy (przez nieuważność) błąd skutkujący wypadkiem.

Na koniec – do tej uważności – dodałabym jeszcze szczyptę czułości wg Olgi Tokarczuk, co uczyni nas (pracowników i nie tylko) bardziej odpowiedzialnymi za siebie, innych, środowisko...

PRZYPISY
¹ <https://dariuszzatonski.pl/czym-jest-waznosc-i-jak-ja-praktykowac/>

Ewa Urbanek

Dyrektor Oddziału
w Szczecinie SEKA S.A.
tel. 91 88 19 500
kom. 501 307 262
ewa.urbanek@seka.pl
ul. Żubrów 3, 71-617 Szczecin

Eko-outsourcing

audyt środowiskowy i obszary działalności organizacji, które warto sprawdzić

Od dłuższego czasu na rynku dostępne są różne usługi doradcze świadczone w formie outsourcingu: bhp, ppoż., IT, księgowy, środowiskowy...

Na szczególną uwagę zasługuje eko-outsourcing.

ZDJĘCIE: Jilbert Ebrahimi / Unsplash

Warto z niego skorzystać – nawet w przypadku, gdy zatrudniamy specjalistę zajmującego się tym obszarem działalności – by sprawdzić prawidłowość prowadzenia tematów ochrony środowiska, czyli ich zgodność z obowiązującym prawem. Podstawowe pytanie brzmi: czy istnieją jakieś obszary, które można poprawić, by uniknąć kłopotów podczas kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ)? Spojrzenie specjalisty zewnętrznego jest tu nie do przecenienia, ponieważ jako osoba spoza przedsiębiorstwa dostrzega wszelkie szczególności, które mogą umknąć w codziennej rutynie.

Kosztowne błędy

W sytuacji kiedy samodzielnie realizujemy zadania ochrony środowiska albo powierzamy je osobie bez specjalistycznego wykształcenia i doświadczenia w ochronie środowiska – o kosztowne błędy jeszcze łatwiej. Często spotykaną praktyką jest scedowanie związanych z tym zagadnieniem obowiązków na inspektora bhp bądź księgową. O ile przy prostych zagadnieniach sprawozdawczych (takich jak naliczenie opłat za emisję z kotła gazowego wg stawek ryczałtowych) nie będzie większego problemu, o tyle np. naliczenie opłat za emisję ze spawania może być już większym wyzwaniem, które zostanie pominięte bądź policzone wg wskaźników dedykowanych innej metodzie spawania. Poza tym problemów przysparza różna klasyfikacja związków emitowanych do powietrza w sprawozdaniu opłatowym za korzystanie ze środowiska, przeznaczonym dla urzędu marszałkowskiego i w raporcie do bazy prowadzonej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE). Tu potrzebna jest zaawansowana specjalistyczna wiedza, by uniknąć kłopotliwej pomyłki.

Obowiązki

Jeszcze większym wyzwaniem niż przywoływana tu przed chwilą sprawozdawczość jest mnogość obowiązków wynikających z szeroko rozumianego prawa środowiskowego, skupiająca wiele zagadnień z pogranicza gospodarki odpadami, gospodarki chemikaliami, chłodnictwa i wentylacji, gospodarki wodno-ściekowej, prawa budowlanego, zagospodarowania przestrzennego itd.

Zgodność z prawem całokształtu naszych obowiązków z zakresu ochrony środowiska warto sprawdzić, zamawiając usługę audytu środowiskowego, w ramach którego zostaną sprawdzone wszelkie aspekty środowiskowe naszej działalności. Jest to nieodzowne, zwłaszcza gdy nasza działalność polega na wytwarzaniu produktów lub wiąże się z emisją substancji do atmosfery, powstawa-

W sytuacji kiedy samodzielnie realizujemy zadania ochrony środowiska albo powierzamy je osobie bez specjalistycznego wykształcenia i doświadczenia w ochronie środowiska – o kosztowne błędy jeszcze łatwiej.

niem ścieków czy odpadów, wprowadzaniem do obrotu produktów z bateriami lub akumulatorami, wprowadzaniem na rynek sprzętu elektrycznego lub elektronicznego. Zaleca się przeprowadzenie audytu środowiskowego nawet w sytuacji, gdy okazjonalnie kupujemy sprzęt elektroniczny poza granicami kraju na potrzeby własnej działalności gospodarczej.

Audyt środowiskowy

Raport z przeprowadzonego audytu środowiskowego zawiera wszelkie aspekty naszej działalności, które mają wpływ na środowisko. Daje również odpowiedź na pytania:

- czy nasza działalność jest w pełni zgodna z obowiązującym prawem ochrony środowiska,
- na które zagadnienia należy zwrócić szczególną uwagę,
- co wymaga poprawy,
- jakie podjąć działania, by prawidłowo spełniać wszystkie wynikające z przepisów obowiązki dotyczące ochrony środowiska.

Wiedza uzyskana podczas audytu środowiskowego pozwoli ze spokojem podejść do kontroli WIOŚ i zyskać pewność, że nie pominęliśmy żadnego istotnego aspektu środowiskowego naszej działalności.

Jeśli w wyniku audytu środowiskowego dowiemy się, że istotnych niedociągnięć i uchybień jest zbyt dużo, to należy powierzyć nadzór nad zagadnieniami oś specjalistom ochrony środowiska. I tu naprzeciw naszym potrzebom wychodzi eko-oursourcing, oferując usługi nadzoru nad całością zagadnień ochrony środowiska w firmie bądź nad wybranym zakresem – np. gospodarką odpadami.

Czynisz dobrze

Wszystko zaczyna się od monitorowania bezpośredniego wpływu na środowisko – o polityce przeciwdziałania katastrofalnym w skutkach zmianom klimatycznym opowiada Michał Sikora z firmy WAWEL.

ROZMAWIĄŁ: Maciej Mazerant
ZDJĘCIA: [Instagram.com/wawel_slodycze/](https://www.instagram.com/wawel_slodycze/)

Ekologia ma dla Państwa znaczenie. Co motywuje Państwa firmę do podejmowania działań proekologicznych?

Jesteśmy świadomi wpływu swojej działalności na środowisko i chcemy ten wpływ minimalizować. Wiemy, że tego oczekują konsumenci, nasi pracownicy i społeczność, w których działamy.

Wszystko zaczyna się od monitorowania bezpośredniego wpływu na środowisko. Bierzymy pod uwagę takie kwestie jak zużycie wody, ewidencja wytworzonych odpadów czy skala wprowadzonych do obrotu opakowań. Znając te obszary, wiemy, co jeszcze możemy usprawnić. To, że widzimy efekty tych działań i stały postęp, jest motywacją do dalszej pracy. Mamy również świadomość oczekiwań samych konsumentów. Z roku na rok, zgodnie z ogólnosiwiatowym trendem, Polacy zwracają coraz większą uwagę na postawy i decyzje firm związane z ich wpływem na środowisko i na klimat. Jako konsumenci chcemy żyć w sposób zrównoważony i przyjazny środowisku – i tego samego oczekujemy od biznesu.

Zmiany klimatyczne, a co za tym idzie katastrofy, pożary, powodzie to efekt działalności człowieka. Liczą się więc najmniejsze gesty zarówno na poziomie indywidualnym (pracownicy), jak i korporacyjnym (firmy) w celu ograniczenia oddziaływania na środowisko. W przypadku firmy Wawel jakie to są działania?

Nasze zakłady produkcyjne wyposażone są w nowoczesne systemy chroniące środowisko i posiadają najwyższej jakości systemy zabezpieczające przed niekontrolowanym przedostawaniem się zanieczyszczeń do otoczenia. Ograniczanie emisji hałasu, zużycia wody i energii czyni nasze zakłady przyjaznymi dla środowiska. Stale staramy się inwestować w nowe rozwiązania przyjazne naturze i wdrażać je.

Korzystamy z technologii zapewniających możliwie najniższe zużycie wody, gazu i energii elektrycznej. Przykładem mogą być kotłownie, w których zostały zamontowane wysokowydajne kotły parowe z ekonomizerami,

a dzięki lokalizacji kotłowni w bezpośrednim sąsiedztwie maszyn ograniczamy straty przesyłowe. Od 2017 r. do podgrzewania wody w jednym z naszych zakładów wykorzystujemy energię słoneczną, dzięki czemu ograniczamy zużycie gazu ziemnego. Stało się to możliwe dzięki dwóm instalacjom kolektorów słonecznych – jednej do przygotowania ciepłej wody technologicznej, drugiej do przygotowania ciepłej wody użytkowej.

W celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej wdrażamy również nowoczesne instalacje oświetleniowe. Nasz Zakład Produkcyjny nr 2 wyposażony jest w całości w energooszczędny system bazujący na źródłach światła LED. Szacunkowe uzyskane oszczędności energii dzięki zastosowaniu tej technologii zamiast oświetlenia świetlówkowego to 170 tys. kWh w skali roku. W 2020 r. zakończyliśmy realizację projektu wymiany oświetlenia tradycyjnego na LED w części magazynowej w Zakładzie Produkcyjnym nr 1. Roczne oszczędności energii finalnej z tego tytułu szacujemy na 260 tys. kWh.

Chcemy pomagać naszym konsumentom w dokonywaniu prośrodowiskowych wyborów. Konsekwencją tego są m.in. zmiany dotyczące opakowań. Przykładowo, wprowadzanie w 2020 r. nowych, kartonikowych opakowań dla Czekolad Premium oznacza w skali roku zmniejszenie wykorzystania plastiku o 18 ton.

Co może zrobić każdy z nas, klientów firmy Wawel aby zadbać o swoje najbliższe otoczenie, ograniczyć oddziaływanie na środowisko, a tym samym zmiany klimatu skutkujące ekstremalnymi zdarzeniami?

Od decyzji, jakie podejmujemy każdego dnia, zależy to, jaki będzie nasz indywidualny wpływ na środowisko. Dotyczy to zarówno nas – konsumentów, jak i firm oraz organizacji. W Wawelu dbamy o środowisko naturalne i bierzemy za nie odpowiedzialność. W 2020 r. wdrożyliśmy m.in. kolejne rozwiązania zmierzające do ograniczenia zużycia energii elektrycznej poprzez energooszczędne technologie LED. Wykorzystujemy kolektory słoneczne służące do podgrzewania wody i promujemy carpooling, czyli ideę wspólnych dojazdów do pracy, przyczyniając się zarówno do bezpośredniego, jak i pośredniego obniżenia emisji dwutlenku węgla. A przecież niemal te same działania, związane z ograniczaniem zużycia energii czy współdzieleniem środków transportu możemy podejmować w życiu prywatnym.

Obszarem, który mogą wziąć pod uwagę konsumenci słodczy, jest choćby kwestia opakowań. Warto zadbać, by opakowania słodczy, które skonsumujemy, trafiały do odpowiedniego pojemnika na odpady i mogły zostać ponownie przetworzone – zarówno te wykonane z kartonu, jak i te z tworzyw sztucznych. Sami zresztą dbamy o to w naszych zakładach produkcyjnych i biurach, prowadząc kampanie informacyjne zachęcające do pełnego segregowania odpadów w częściach socjalnych.

Michał Sikora

PR Manager
Wawel

Zielona rewolucja w miastach

TEKST: Magda Gawron ZDJĘCIE: Unsplash.com

Z roku na rok obserwujemy coraz gwałtowniejsze zmiany klimatyczne. Ulewy powodujące podtopienia i powodzie, wysokie temperatury, których wynikiem są susze oraz pożary... Działania na skalę globalną wydają się być trudne do osiągnięcia, ale możemy działać lokalnie. Przemyślane strategie dotyczące usprawnień w przestrzeni miejskiej przynoszą doskonałe rezultaty. Projekty zmian w architekturze krajobrazu wpływają pozytywnie zarówno na przeciwdziałanie skutkom powodzi czy susz, jak i samopoczucie mieszkańców.

Zielone skwerki, przyuliczne ogrody, parki kieszonkowe to tylko kilka z długiej listy inwestycji mających na celu wspieranie zielono-niebieskiej infrastruktury. Więcej tere-

nów zielonych sprzyja powstawaniu naturalnych systemów retencji, zapobiegających powodziom podczas intensywnych opadów deszczu. Z kolei zgromadzona woda opadowa może być wykorzystana w okresach suszy do podlewania terenów zieleni.

Zarówno w Polsce, jak i na całym świecie trwa zielona rewolucja. Mieszkańcy nie chcą betonowych miast, surowej architektury, zamkniętych przestrzeni. To czas na innowacje, także w kontekście infrastruktury. Rośnie świadomość społeczeństwa, a wraz z nią otwartość na zmiany proekologiczne. Miejskie parki to już nie tylko doskonałe miejsce do odpoczynku, lecz także ważny element poprawiający jakość życia.

Plan zarządzania kryzysowego

TEKST: st. brygadier dr inż. Jan Kołdej
ZDJĘCIE: Unsplash

Jak go przygotować? Jak przedstawić skutecznie i w przyjaznej formie pracownikom, aby jego zalecenia w sytuacji kryzysowej zostały zrealizowane?

Dobrze zorganizowane społeczeństwo przygotowane jest do sprawnego funkcjonowania nawet w ekstremalnych i najtrudniejszych sytuacjach. Warunkiem podjęcia skutecznych działań jest wówczas odpowiednio wczesne uzyskanie informacji o zaistnieniu zagrożenia oraz przetworzenie jej i przekazanie we właściwej formie do poszczególnych adresatów w oparciu o wcześniej przygotowany plan działania w sytuacji kryzysowej. Źle przygotowany i wdrażany plan może przynieść więcej szkody niż korzyści.

Za sytuację kryzysową należy uważać sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków. Nowelizacja ustawy o zarządzaniu kryzysowym z 17 lipca 2009 r. definiuje kryzys, którym mogą być: klęska naturalna, katastrofa techniczna, masowa migracja, bieda, bezrobocie, zjawiska patologii społecznej, przestępczość zorganizowana, ograniczenie podaży surowców i dóbr przetworzonych, załamanie rynków finansowych, masowe strajki, ataki terrorystyczne, wojna domowa, zbrojne powstania, zamieszki wewnętrzne lub konflikt zbrojny.

Sytuacje kryzysowe i stany nadzwyczajne

W normalnych warunkach w państwie jest czas na przygotowanie się do działań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych i stanów nadzwyczajnych. Zaniedbania w tym okresie będą kumulowały zagrożenia i pogłębiały dezorganizację działań samorządu lokalnego na rzecz bezpieczeństwa narodowego w przypadku wystąpienia realnej sytuacji kryzysowej. Można postawić tezę, że jeśli w normalnych warunkach samorząd lokalny nie będzie posiadał odpowiednio zorganizowanych i przygotowanych scenariuszy działań w postaci planów, a także nie będzie miał adekwatnych środków i narzędzi do realizacji zaplanowanych wcześniej zadań w sytuacji kryzysowej i stanach nadzwyczajnych, to z pewnością nie będzie mógł zapewnić bezpieczeństwa na administrowanym terenie podczas ich wystąpienia.

W ustawie z 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym określono, że „zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na odtwarzaniu infrastruktury lub przywróceniu jej pierwotnego charakteru oraz funkcji”.

Obok pojęcia „zarządzanie kryzysowe” ustawa wprowadza i definiuje dwa bardzo istotne pojęcia z tej dziedziny, tj. planowanie cywilne i infrastruktura krytyczna. Planowanie cywilne zdefiniowano jako całokształt przedsięwzięć polegających na opracowywaniu planów i programów mających na celu optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów w sytuacjach zagrożeń. Natomiast poprzez infrastrukturę krytyczną ustawodawca rozumie systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, urządzenia, instalacje i usługi kluczowe dla bezpieczeństwa

Opracowanie planów i czynienie przygotowań na takie ewentualności przypomina zakup ubezpieczenia: masz nadzieję, że nie będziesz musiał(a) z niego korzystać, ale byłoby niemądre, gdybyś się nie ubezpieczył(a).

państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania najważniejszych z punktu widzenia państwa elementów.

Istota i struktura planów zarządzania kryzysowego

Opracowanie planów i czynienie przygotowań na takie ewentualności przypomina zakup ubezpieczenia: masz nadzieję, że nie będziesz musiał(a) z niego korzystać, ale byłoby niemądre, gdybyś się nie ubezpieczył(a).

Nie ma ustawowej definicji planu zarządzania kryzysowego, można więc przyjąć, że jest to między innymi: zbiór integralnie związanych ze sobą dokumentów określających zagrożenia wraz ze skutkami i prawdopodobieństwem ich wystąpienia, zadania, struktury organizacyjne, siły i środki oraz procedury postępowania, umożliwiającymi właściwemu terytorialnie organowi administracji publicznej realizację zadań zarządzania kryzysowego we wszystkich jego fazach. Istotą planu jest więc zapewnienie właściwemu organowi administracji publicznej możliwości efektywnego wspomaganie kierowania realizacją zadań zarządzania kryzysowego, zwłaszcza w warunkach wystąpienia sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub innego nieprzewidzianego zdarzenia.

Plan Zarządzania i Reagowania Kryzysowego jest to dokument, który:

- przydziela organizacjom i osobom fizycznym obowiązki wykonywania określonych zadań w określonym miejscu i czasie;
- ustala zależności kierowania i współdziałania pomiędzy instytucjami/organizacjami oraz określa zasady koordynacji zadań;

Celem planu jest ujednoczenie zasad prowadzenia akcji ratowniczych przez różne rodzaje służb, określenie zasad współdziałania, procedury zwracania się o pomoc do sąsiednich gmin i jednostek administracyjnych.

- określa zasady ochrony ludności, mienia i środowiska naturalnego;
- określa personel, wyposażenie, urządzenia, zaopatrzenie i inne zasoby dostępne w gminie lub w ramach porozumienia z sąsiednimi gminami (możliwe do wykorzystania podczas prowadzenia akcji ratowniczych);
- określa metody zapobiegania wtórnym stratom podczas prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków.

Jaki jest cel planu?

Celem planu jest ujednoczenie zasad prowadzenia akcji ratowniczych przez różne rodzaje służb, określenie zasad współdziałania, procedury zwracania się o pomoc do sąsiednich gmin i jednostek administracyjnych.

Plan taki przeznaczony jest do zapewnienia systematycznego, skoordynowanego i efektywnego reagowania na zdarzenia kryzysowe. Określa potencjalne rodzaje zagrożeń mogące wystąpić na obszarze zainteresowania, kompetencje działania w sytuacjach kryzysowych, a także funkcje poszczególnych jednostek organizacyjnych zapewniających właściwe prowadzenie działań głównie w zakresie odpowiedzialności dotyczącej:

- kierowania działaniami reagowania kryzysowego i nadzorowania ich,
- ostrzegania i alarmowania,
- łączności,
- informowania ludności,
- ewakuacji ludzi i zwierząt,
- pomocy społecznej,
- pomocy medycznej i ochrony zdrowia,
- poszukiwania osób zaginionych i ratownictwa specjalistycznego,
- zarządzania zasobami,

- organizacji transportu,
- zarządzania infrastrukturą techniczną,
- szacowania strat i ekspertyz specjalistycznych,
- zabezpieczenia masowej migracji.

Każdy kryzys jest inny

Każdy kryzys jest inny i z reguły występuje w okolicznościach zaskoczenia. Sytuacje kryzysowe swoją genezę i kulminację zwaną kryzysem mają w konkretnym obszarze, dlatego też samorządy lokalne powinny być do nich właściwie przygotowane poprzez opracowanie rzetelnego planu zarządzania kryzysowego dla swojego obszaru administracyjnego. Sam proces opracowania planów zarządzania kryzysowego wymaga szerokiej interdyscyplinarnej wiedzy i wielu umiejętności. Z tego też powodu niezwykle ważną kwestią jest także opracowanie planów, aby były one pomocne podczas sytuacji kryzysowych i stanowiły swobodnego rodzaju przewodnik oraz aby były pewnego rodzaju zestawem scenariuszy działań. Nie powinny stanowić kolejnego obowiązkowego dokumentu, który musi być opracowany z powodów prawno-organizacyjnych.

Plan zarządzania kryzysowego to bardzo ważny dokument z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, w związku z tym powinien to być żywy dokument. Z upływem czasu jego zapisy należy weryfikować i koordynować tak, by był on jak najbardziej aktualny i użyteczny.

Kryzys może być wartością samą w sobie, jeśli tylko potrafimy wyciągnąć z niego wnioski, by zmienić coś w naszym funkcjonowaniu i życiu. W każdym kryzysie ukryta jest szansa, aby na przyszłość zaplanować stosowne rozwiązania w zrozumiałej oraz dostępnej formie. Warto dołożyć starań, aby zalecenia planu w sytuacji kryzysowej były akceptowane przez wszystkie podmioty i realizowane z pełnym przekonaniem przez pracowników. Dlatego trzeba mieć świadomość, że nawet profesjonalnie sporządzony plan będzie jedynie dokumentem, jeśli zadania w nim zawarte nie zostaną dostosowane do możliwości posiadanych zasobów i zdolności wykonawców.

**st. brygadier dr inż.
Jan Kołdej**

Koordinator
ds. nadzoru ppoż.

Obniż koszty w swojej firmie - outsourcing szkoleń

Dlaczego warto outsoursować szkolenia?

Outsourcing polityki szkoleniowej **pozwała działom kadr i HR skoncentrować się na tym co dla nich najważniejsze** - tworzeniu strategicznych planów szkoleniowych, przy jednoczesnej gwarancji terminowego i efektywnego zarządzania procesami szkoleniowymi w obszarze szkoleń obowiązkowych (w tym zawodowych) przez SEKA S.A.

Dzięki **ograniczeniu wszelkich funkcji związanych z koordynacją i administrowaniem szkoleniami** i przejęciu za nie odpowiedzialności przez SEKA, firmy przestają skupiać się na czynnościach, które z jednej strony muszą być wykonane, z drugiej - generują w firmie koszty, są czasochłonne i mogłyby być realizowane zewnętrznie.

Redukcja kosztów operacyjnych jest najczęściej wysuwany przez naszych Klientów argumentem i korzyścią z outsourcingu w zakresie szkoleń zawodowych. Niższe koszty zapewniamy im poprzez: wszechstronność działania, doświadczenie zdobyte w wielu przedsiębiorstwach i Urzędach, umiejętność dostosowania się do specyfiki funkcjonowania firmy Klienta, kompleksową opieką obejmującą zarówno ludzi, procesy jak i technologie je wspierające.

Jak działamy?

Na początku współpracy z nowym klientem zawsze powołujemy zespół projektowy, którego zadaniem jest sprawnie i terminowo przeprowadzić klienta przez proces wdrożeniowy. Usługa outsourcingu mimo, że jest produktem gotowym do zaimplementowania zakłada zindywidualizowane podejście SEKA, biorąc za punkt wyjścia specyfikę i potrzeby danego klienta. Wspólnie z Klientem analizujemy jego politykę dotyczącą szkoleń obowiązkowych, dotychczasowe doświadczenia i problemy, a następnie proponujemy najbardziej korzystny pakiet.

I ETAP

Określenie potrzeb firmy oraz dobór modelu outsourcingu szkoleń obowiązkowych i zawodowych.

II ETAP

Ustalenie zasad współpracy w oparciu o analizę potrzeb, możliwości i wymogi techniczne firmy. Ustalenie harmonogramu działań.

III ETAP

Realizacja i bieżące raportowanie oraz wymiana informacji pomiędzy firmą i SEKA S.A.

Zalety rozwiązania

- Redukcja kosztów
- Stały nadzór nad terminami
- Prowadzenie dokumentacji
- Skalowalność rozwiązań
- Kontrola jakości
- Zwiększenie wydajności HR

Potrzebujesz indywidualnych konsultacji?
Skontaktuj się z nami!
Odpowiemy na Twoje wszelkie pytania.

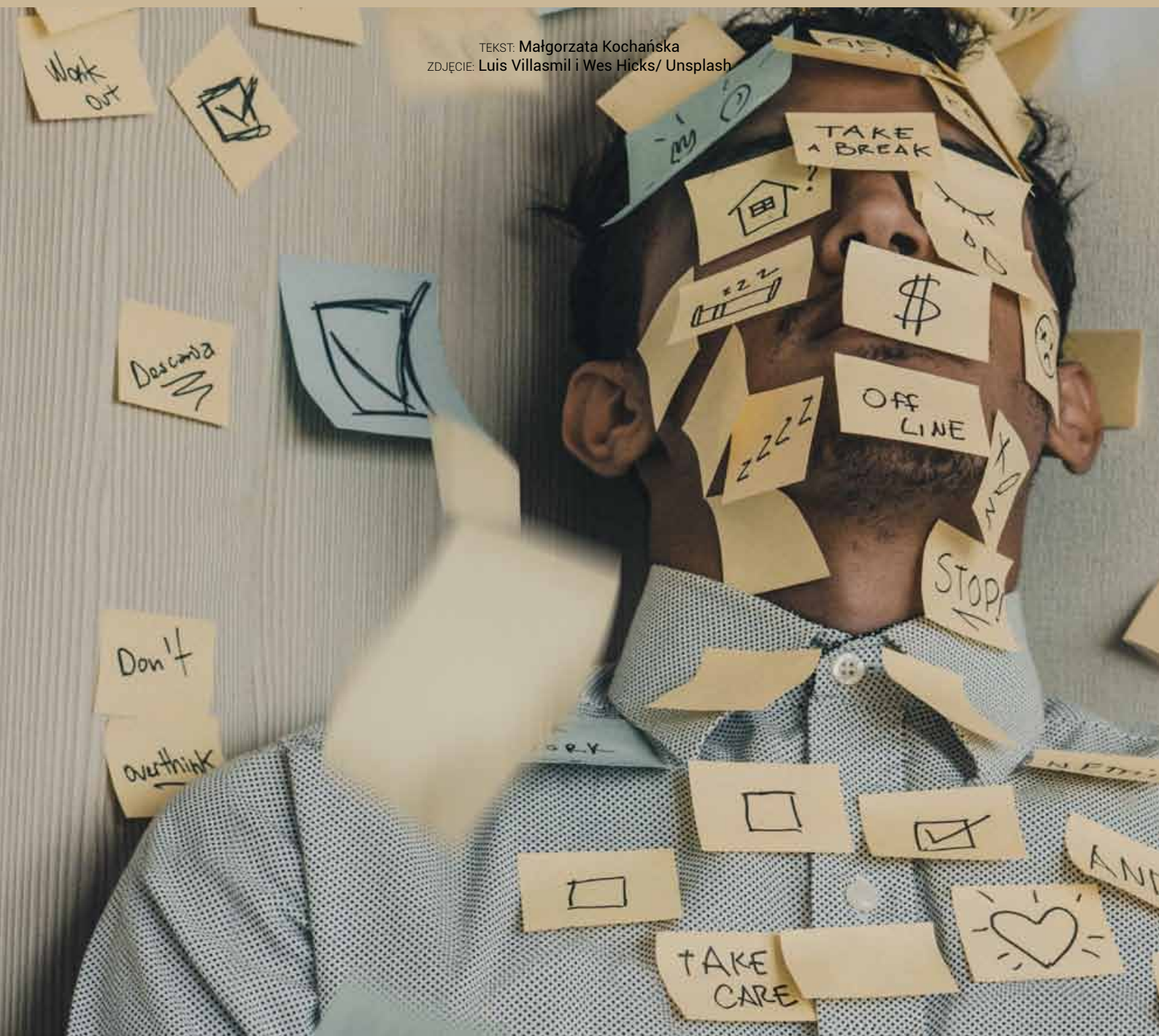
22 517 88 11

szkolenia@seka.pl

Od technostresu przez stres cyfrowy po higienę cyfrową do dobrostanu

TEKST: Małgorzata Kocharńska
ZDJĘCIE: Luis Villasmil i Wes Hicks/ Unsplash

Kampania informacyjna 2021 – STRES CYFROWY

Ludność świata wynosiła na początku 2021 roku **7,83 miliarda**.

5,22 miliarda ludzi korzysta z telefonu komórkowego, co stanowi 66,6% populacji świata; łączna liczba połączeń wyniosła **8,02 miliarda** na początku 2021 roku.

4,66 miliarda ludzi na całym świecie korzystało z internetu w styczniu 2021 roku (dane mogą być wyższe z uwagi na wzrost użytkowników spowodowany pandemią COVID-19).

Na całym świecie jest obecnie **4,2 miliarda** użytkowników mediów społecznościowych¹.

Powyższe dane oznaczają, że technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) są stałym elementem życia człowieka w społeczeństwie informacyjnym, którego rozwój oparty jest na przemyśle informacyjnym, i stanowią istotne narzędzia codziennej pracy². Zmiany zachodzące w środowisku pracy, jakie miały miejsce wskutek wprowadzenia przez rządy obostrzeń, m.in. w przemieszczaniu i gromadzeniu się, wymusiły świadczenia pracy w systemie zdalnym w większym wymiarze, niż to miało miejsce dotychczas (np. przed rokiem 2019 tzw. home office). Głównym środkiem pracy zostały narzędzia cyfrowe (wspomniane wyżej), a to wiąże się z narażeniem użytkowników na nadmiar informacji cyfrowej. Z badań prowadzonych przez wiele ośrodków wynika, że pracownicy funkcjonujący w trybie zdalnym (także uczniowie i studenci) odczuwali konieczność bycia „zawsze dostępnym i w ciągłej gotowości”, tak jakby znajdowali się „stałe w pracy”. W efekcie uzyskujemy poczucie przeciążenia informacyjnego, związanego z „przebodźcowaniem” i wpływającego negatywnie na życie prywatne. Pisałam o tym w poprzednim numerze Magazynu SEKA.

Zjawisko **stresu cyfrowego**, znanego również w literaturze obcojęzycznej jako technostres³, po raz pierwszy zostało zdefiniowane w 1984 r. jako „współczesna choroba adaptacyjna spowodowana niemożnością radzenia sobie z nowymi technologiami komputerowymi” („**Techno-stress** is a modern disease of adaptation caused by an inability to cope with the new computer technologies in a healthy manner”)⁴. W 2008 roku dodano „doświadczenie stresu podczas używania nowoczesnej technologii informacyjnej przez użytkowników tej technologii („an IT user’s experience of stress when using technologies”)⁵.

Stała gotowość do odbierania połączeń, ciągłe używanie narzędzi mobilnych i ekranowych przy jednoczesnym przetwarzaniu dużej ilości informacji nazywa się w literaturze przeładowaniem informacją (ang. *information overload*). Bezpośrednim efektem syndromu „bycia online” może być zwiększona liczba omyłkowych decyzji (bowiem zwiększona liczba informacji nie jest gwarantem jej efektywności czy prawdziwości). Wzrost nietrafionych podejmowanych decyzji, zwiększenie skłonności do pomijania kluczowych informacji podczas dokonywania wyborów, deficyt uwagi, wzrost poziomu stresu z powodu nieustającego braku możliwości przetworzenia wszystkich docierających do nas danych, podwyższone ciśnienie krwi, osłabienie widzenia, niestrawność, frustracja i zagubienie w życiu, osłabienie zdolności do podejmowania decyzji, wzrost agresji czy kłopoty z koncentracją i snem – wymienione objawy godzą w ogólnie pojęty **dobrostan** użytkownika nowych mediów⁶.

Można wyróżnić trzy jego stany:

- **dobrostan psychologiczny** (osobowościowy), który składa się z samoakceptacji, poczucia osobistego rozwoju, celu życiowego, poczucia panowania nad otoczeniem, autonomii oraz pozytywnych relacji z innymi;
- **dobrostan społeczny**, czyli poziom akceptacji społeczeństwa, urzeczywistnianie się społeczeństwa (ocena potencjału i kierunku rozwoju społeczeństwa), poczucie osobistego wkładu w społeczeństwo czy koherencja wraz ze społeczną integracją;
- **dobrostan emocjonalny**, będący oceną poziomu szczęścia i satysfakcji życiowej z poszczególnych dziedzin życia; z poczuciem dobrostanu łączy się też optymizm życiowy, rozumiany jako istotny zasób osobisty, wpływający na zdrowie, samopoczucie i sukcesy życiowe⁷.

I tak oto pojawia się pojęcie **higieny cyfrowej**, rozumianej jako „zespół działań i czynności zmierzających do optymalizacji indywidualnego zdrowia somatycznego, psychicznego oraz społecznego w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych”.

Higiena cyfrowa może być rozumiana jako postawa życiowa wynikająca z kreatywnego i odpowiedzialnego używania zasobów sieci⁸.

Takie postępowanie wyraźnie zbliża do bycia skoncentrowanym czy uważnym, o czym także w poprzednim numerze pisała Ewa Urbanek. Bez odpowiedniego poziomu koncentracji nie przyswajamy wymaganej wiedzy do potencjalnego wykorzystania w przyszłości. Bycie uważnym, czyli skupianie się na jednej czynności jest niezwykle istotne w czasie wykonywania trudnych, precyzyjnych zadań; zwiększa się wówczas poziom własnego bezpieczeństwa. Przede wszystkim jednak wysoki poziom koncentracji to oszczędność czasu.

Eksperti Światowej Organizacji Zdrowia podkreślają, że w czasie pandemii powinniśmy utrzymywać dystans fizyczny – to on ma zapewnić nam bezpieczeństwo. Jednocześnie nie jest potrzebny dystans społeczny (social distancing). Przeciwnie – relacje społeczne należy pielęgnować i budować. „Możemy pozostać w kontakcie społecznym, będąc fizycznie zdystansowani – wideo, rozmowy online lub SMS-y”⁹.

Uzależnienie od internetu – objawy

Jeśli w ostatnim czasie zaobserwowałeś(-aś) u siebie:
– tendencje do zapominania informacji, na które wcześniej znałeś(-aś) odpowiedzi, a teraz szukasz ich w internecie, wykorzystując wyszukiwarki – to doświadczasz **EFEKTU GOOGLE’A** (czyli cyfrowej amnezji),
– symptomy charakterystyczne dla choroby lokomocyjnej podczas długiej pracy z monitorem ekranowym lub urządzeniem mobilnym – to zaczynasz odczuwać chorobę **E-LOKOMOCYJNĄ**,
– złudzenie słuchowe dzwoniącego sygnału Twojego telefonu lub informacji przychodzących na Twoje urządzenia cyfrowe – to występuje u Ciebie **SYNDROM FANTOMOWEGO DZWONKA**.

Specjaliści do spraw diagnozy uzależnienia używają kryteriów:

1. Osoba odczuwa silny przymus psychiczny korzystania z internetu;
2. Utrata kontroli nad czasem spędzonym w sieci (osoba nie jest w stanie powstrzymać się od przebywania on-line);

3. Wydłużenie czasu korzystania z internetu (osoba odczuwa potrzebę przebywania w sieci coraz częściej i dłużej, aby uzyskać satysfakcję);
 4. W przypadku braku dostępu do sieci osoba odczuwa przykre emocje, jest rozdrażniona, ma obniżony nastrój (zespół abstynencyjny);
 5. Osoba rezygnuje z wcześniejszych pasji i zainteresowań na rzecz przebywania w sieci;
 6. Osoba korzysta z internetu pomimo wystąpienia negatywnych skutków zdrowotnych i/lub pogorszenia się relacji społecznych.
- Uzależnienie diagnozuje się, jeśli u osoby wystąpiły minimum trzy z wymienionych powyżej objawów oraz utrzymywały się łącznie przez dłuższy czas w ciągu ostatniego roku¹⁰.
- Jeśli kwalifikujesz się do tej grupy, to ta kampania jest dla Ciebie (i nie tylko).

SEKA S.A.
jest społecznym
partnerem
kampanii
„STRES
CYFROWY”

Cele kampanii:

1. Promocja zdrowia i dobrego samopoczucia w miejscu pracy.
2. Promocja programów i działań mających na celu poprawę dobrostanu psychofizycznego pracowników poprzez zapewnienie równowagi cyfrowej w czasie pracy i po pracy.
3. Podnoszenie świadomości pracowników i pracodawców w zakresie konsekwencji i zagrożeń powstałych w wyniku braku równowagi cyfrowej podczas wykonywania pracy zdalnej.
4. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie negatywnych skutków stresu, wynikającego z braku równowagi cyfrowej, oraz nagłaśnianie sposobów radzenia sobie ze stresem.

Więcej informacji o kampanii:
www.ciop.pl/strescyfrowy

PRZYPISY:

¹ <https://mobirank.pl>.

² Więcej w: Goban-Klas, T. (1999). *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

³ Spotykane są również w literaturze takie określenia jak: *technophobia, cyber phobia, computer stress, computer anxiety* (Wang K., Shu Q., Tu Q., *Technostress under different organizational environments: An empirical investigation. Computers in Human Behavior* 2008, 24(6), 3002-3013).

⁴ Brod C., *Technostress: the human cost of the computer revolution*. Addison-Wesley, Reading USA 1984.

⁵ Ragu-Nathan T.S., Tarafdar M., Ragu-Nathan B.S., *The consequences of technostress for end users in organizations: conceptual development and empirical validation*, 2008; *Inf. Syst. Res.* 19(4): 417-433.

⁶ Za: Ptaszek G., Stunża G.D., Pyżalski J., Dębski M., Bigaj M. w: *Edukacja zdalna: co stało się z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami*, s. 77.

⁷ Szerzej: Carr A. (2004). *Psychologia pozytywna. Nauka o szczęściu i ludzkich siłach*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Zak.

Cieślińska, J. (2013). *Poczucie dobrostanu i optymizmu życiowego u kadry kierowniczej placówek oświatowych*. *Studia Edukacyjne* (27/2013), s. 95-11.

⁸ Za: Michał Brożyński, *Higiena Cyfrowa w: 90sekund.pl*.

⁹ WHO, 2020.

¹⁰ Za: <https://psychoterapia.org/uzaleznienie-od-internetu-sieciolizm-przyczyny-objawy-leczenie>.

**dr Małgorzata
Kochanska**

Doradca Prezesa
SEKA S.A.
Wykładowca ergonomii
W-134/1107/2020 CIOP-PIB

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM

O czym musimy pamiętać, pracując zdalnie?

TEKST: Aleksandra Kielbratowska
ZDJĘCIE: Tina Witherspoon / Unsplash

Ostatni czas pokazał nam, że możemy pracować z każdego miejsca – w pełni zdalnie, jeśli na co dzień używamy głównie komputera. Taka forma działalności dla wielu z nas stała się normą, jednak warto pamiętać o kilku zasadach, których warto przestrzegać.

Podczas pracy zdalnej, kiedy korzystamy z komputera i/lub telefonu, powinniśmy się kierować następującymi zasadami:

- 1.** Zabezpiecz komputer odpowiednio – blokuj go za każdym razem, gdy od niego odchodzisz.
- 2.** Gdy pracujesz w kawiarni, staraj się nie zostawiać komputera „samego” na stoliku – Tobie może się wydawać, że to tylko chwila, jednak ktoś może po prostu go ukraść.
- 3.** Nie stawiaj napojów obok komputera – chroń go przed zalaniem.
- 4.** Korzystaj tylko z bezpiecznego połączenia Wi-Fi – unikaj publicznie dostępnych sieci.
- 5.** Jeżeli dysponujesz jakimiś dokumentami – nie wyrzucaj ich do kosza, tylko użyj niszcarki.
- 6.** Nie korzystaj z prywatnego maila na komputerze służbowym.
- 7.** Nie korzystaj z prywatnych urządzeń do przechowywania danych, np. pendrive-ów.
- 8.** Nie prowadź rozmów służbowych, gdy obok Ciebie są osoby trzecie.
- 9.** Zadbaj o to, by telefon był odpowiednio zabezpieczony, np. PIN-em.
- 10.** Aktualizuj swoje oprogramowanie.
- 11.** Gdy przewożysz laptop w aucie, pamiętaj, że powinien on się znajdować w bagażniku. Nie zostawiaj go na siedzeniu ani w widocznym miejscu.
- 12.** Gdy poruszasz się komunikacją miejską, laptop powinien być przewożony w specjalnej torbie; nie zostawiaj go np. obok siedzenia, bo może się okazać, że po prostu o nim zapomnisz.
- 13.** Zwracaj uwagę na maile, jakie dostajesz – niektóre z nich mogą być fałszywe i zawierać zainfekowane linki; jeżeli nie masz pewności, to nie klikaj i skontaktuj się z działem IT.

Powyższe zasady są niezwykle istotne. Praca zdalna nie zmieniła niczego w zakresie odpowiedzialności za dane osobowe. To, czy pracujemy z biura, czy zdalnie nie ma wpływu na podejście do ochrony danych osobowych, ponieważ w jednym i w drugim przypadku powinny być one odpowiednio chronione.

Należy uświadamiać pracowników, że każdy przypadek, np. zgubienia laptopa, telefonu czy nawet kliknięcia w link z fałszywego maila, powinien być niezwłocznie zgłoszony. Może się bowiem okazać, że doszło do naruszenia danych osobowych. Reakcja pracownika powinna odegrać kluczową rolę, gdyż podczas pracy zdalnej jeszcze bardziej musimy być świadomi, że pracujemy na najważniejszym zasobie – czyli danych osobowych.

**Aleksandra
Kielbratowska**

Koordynator
ds. ochrony danych
osobowych

ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM

Lokalni, niezawodni, bezpieczni

ZUK to służby komunalne, zatem najważniejszym aspektem działalności są zadania związane z zaspokajaniem zbiorowych potrzeb ludności.

Rozmowa z Martą Ziębą, prezes zarządu Zakładu Usług Komunalnych w Strzegomiu.

ROZMAWIAL: Maciej Mazerant
ZDJĘCIA: ZUK / UM Strzegom

Zakład Usług Komunalnych to przedsiębiorstwo ukierunkowane na generowanie zysków czy realizowanie misji dot. zabezpieczenia ważnych dla mieszkańców potrzeb?

ZUK to służby komunalne, zatem najważniejszym aspektem działalności są zadania związane z zaspokajaniem zbiorowych potrzeb ludności. W przypadku Spółki, którą zarządzam, ma to swoje podstawy w Akcie Założycielskim odwołującym się do zapisów art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, który definiuje katalog tych potrzeb. Oczywiście, jako spółka prawa handlowego jesteśmy zobligowani do takiego prowadzenia działalności, by generować przychody, które pozwalają nam się utrzymać. Tutaj najtrudniejszą kwestią jest balans pomiędzy utrzymaniem optymalnej oferty cenowej dla usług wykonywanych na rzecz mieszkańców przy jednoczesnym zapewnieniu pokrycia kosztów działalności i wygospodarowania środków na rozwój przedsiębiorstwa – zarówno kompetencji Pracowników, jak i bazy sprzętowej.

Jakie potrzeby zabezpiecza na co dzień tego typu podmiot?

Na ogół spółki komunalne działają wg zapisów wspomnianego wcześniej artykułu. Zadania polegają w szczególności na utrzymaniu czystości i porządku, nadzorowaniu wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, trosce o zielen gminną i zadrzewienia a także zapewnianiu czystości na cmentarzach gminnych.

To również kwestie: lokalnego transportu zbiorowego i gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody, a także – w zależności od profilu spółki – gospodarki wodnej, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, obszaru zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz. Często w działalność spółek komunalnych wpisują się zadania dotyczące zimowego i letniego utrzymania gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego.

Wkładamy wiele wysiłku, by z wykonywanych usług wszyscy byli zadowoleni i aby jakość tych usług przekładała się na komfort życia.

Patrząc na ogólny charakter służb komunalnych, wymienione obszary działalności wydają się spójne, a nawet oczywiste – mieszkańcy płacą za działania, które mają odpowiadać na ich potrzeby. Wychodzimy z takiego właśnie założenia. Wkładamy wiele wysiłku, by z wykonywanych usług wszyscy byli zadowoleni i aby jakość tych usług przekładała się na komfort życia.

Katalog naszych usług nie zamyka się w opisanych obszarach – tutaj dotykamy wspomnianej w poprzednim pytaniu misji. Jesteśmy świadomi, że codzienna praca „komunalników” to również sfera porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, a także edukacji ekologicznej, szczególnie w kwestiach dotyczących gospodarki odpadami, a także promocji lokalnych wydarzeń i zaangażowania w nie. Poza tym zapewniamy nieustanną dyspozycyjność w sytuacjach kryzysowych.

Jakie zadania spoczywają na ZUK w sytuacjach kryzysowych i na jakie sytuacje są Państwo gotowi?

Spółki komunalne są szerokoprofilowe, inaczej mówiąc: wielobranżowe. Działalność tego rodzaju wiąże się ściśle z charakterem i uwarunkowaniami samych gmin. Duży wpływ na „specjalizacje” działalności ma np. położenie geograficzne – przed gminami zlokalizowanymi na terenach górskich stoją zupełnie inne wyzwania niż przed tymi położonymi na Pomorzu czy charakteryzującymi się dużym zalesieniem bądź wysokimi walorami turystycznymi.

W przypadku strzegomskiego ZUK-u mamy kilka wyzwań, związanych z działaniami kryzysowymi. Są to przede wszystkim akcje zapobiegające podtopieniom z lokalnych rzek, mające na celu ochronę domostw i mienia mieszkańców. Bierzymy udział w akcjach usuwania skutków nawałnic, zabezpieczamy dachy, udrażniamy drogi, usuwamy powalone drzewa. Prowadzimy czynną akcję „Zima”, która przy nadmiernych opadach śniegu staje się dla nas częścią zarządzania kryzysowego. Dysponujemy autokarem, zatem w razie konieczności możemy wspierać proces ewakuacji. Ponadto mamy możliwość wykorzysta-

nia oznakowania drogowego, w związku z czym jesteśmy w stanie pomóc w organizacji ruchu drogowego.

W sytuacjach kryzysowych stale jesteśmy do dyspozycji Burmistrza. Podejmujemy się wszystkich zadań, które leżą w naszych kompetencjach. Jesteśmy z tej służby dumni. Dzięki niej czujemy się potrzebni.

Z jakimi służbami Państwo współdziałają i jak wygląda taka współpraca?

W sytuacjach kryzysowych naszymi partnerami w działaniu są straż pożarna, policja oraz ośrodek pomocy społecznej. Pierwsze dwie służby pomagają w zabezpieczeniu podejmowanych akcji, natomiast trzecia (OPS) wskazuje nam obszary działania (poszkodowanych).

We wrześniu ubiegłego roku współpraca ta poddana została poważnej próbie – przez gminę przeszła potężna nawałnica. Wiele dachów zostało zerwanych, drogi były praktycznie nieprzejezdne, brakowało elektryczności. Pomimo że był to weekend, Pracownicy stawili się w komplecie – nikt nie zważał na zmęczenie. Współpracując z innymi służbami, nie zostawiliśmy Mieszkańców w potrzebie. Ludzie okazali nam za to wdzięczność; doceniali naszą pracę. To było niezwykle trudne, ale jednocześnie budujące wydarzenie.

Na co dzień naszymi partnerami w działaniu są wszystkie instytucje gminne – jednostki i spółki. Szczególnie w kontekście działań promocyjnych angażujemy się w lokalne wydarzenia. Działamy w tle, natomiast naszym Pracownikom staramy się podkreślać ważność ich pracy – żadne lokalne wydarzenie nie obędzie się bez osób, które zadbają o czystość i porządek. Uświadamiamy Pracownikom, że ich działania w terenie przekładają się bezpośrednio na wizerunek spółki i gminy.

Ponadto chętnie angażujemy się w akcje ekologiczne i charytatywne.

Czy zaistniało zdarzenie, do którego nie byli Państwo przygotowani, a wymagało działania i dynamicznego adaptowania się?

Myślę, że pandemia to temat, który postawił nas wszystkich w zupełnie nowej sytuacji. Cała branża komunalna stanęła na baczność – zarówno w sferze świadczonych usług, jak i zupełnie nowych potrzeb, które determinowała pandemia.

Mój największy strach dotyczył zachorowań Pracowników, co stwarzało zagrożenie dla utrzymania ciągłości usług. Przypomnijmy, że służby komunalne zajmują się oczyszczaniem ulic i koszy ulicznych. W naszym przypadku w zakres działalności wchodzi także ciepłownictwo, gdyż jesteśmy właścicielem miejskiej kotłowni. To oczywiste, że tutaj nie ma możliwości pracy zdalnej czy zaniechania usług.

Podobna sytuacja – a nawet myślę, że jeszcze poważniejsza – miała miejsce w przedsiębiorstwach wodno-kanalizacyjnych oraz obsługujących odpady komunalne. Są to usługi, których po prostu nie można zaprzestać.

Adaptowaliśmy się do tych warunków w trudnych okolicznościach. Brakowało dostępności do podstawowych środków ochrony, płynów do dezynfekcji, a galopujący rynek cen tych produktów jeszcze bardziej utrudniał nam funkcjonowanie.

Dynamicznego działania wymagała od nas konieczność wdrożenia nowych usług, np. dezynfekcji przestrzeni publicznej, przystanków czy parkometrów.

W ZUK-u zajmujemy się administrowaniem cmentarzami komunalnymi i usługami pogrzebowymi. Kiedy tuż przed

dniem Wszystkich Świętych ogłoszono konieczność zamknięcia cmentarzy, my byliśmy po drugiej stronie – musieliśmy ten przepis egzekwować, odsyłając od bram cmentarzy osoby, które często przemierzały wiele kilometrów, by być w tym szczególnym czasie w miejscu spoczynku swoich bliskich.

Ze smutkiem wracam do zeszłorocznych doświadczeń. Konieczność dostosowania ceremonii do warunków pandemii, ograniczenie rodzinie możliwości uczestnictwa w pogrzebie, częsty brak możliwości pożegnania się z bliską osobą – to było najtrudniejsze.

Jak powinni być przygotowani ludzie w takim przedsiębiorstwie, aby sprostać wymaganiom sytuacji kryzysowej i skutecznie wspierać mieszkańców?

Kluczową rolę odgrywa doświadczenie i ciągłe podnoszenie kwalifikacji, natomiast nawet przy największych chęciach nie będzie skuteczności bez odpowiedniego sprzętu. Na rozwój Pracowników i zakup sprzętu przeznaczamy zdecydowaną większość posiadanych środków finansowych. Poprzez swoje zachowanie, ubiór oraz sposób wykonywania codziennej pracy nasi Pracownicy pracują na zaufanie Mieszkańców. Na spotkaniach i w codziennych rozmowach podkreślamy ich bezpośredni udział w procesie budowania marki Zakładu. Właśnie to zaufanie procentuje w sytuacjach kryzysowych. Dążymy do tego, by w małych i dużych kłopotach rozwiązaniem, które jako pierwsze będzie brane pod uwagę, była właśnie nasza działalność.

Priorytetem jest bezpieczeństwo Pracowników. W pierwszej kolejności dbamy o to, by mieli odpowiednie przygotowanie teoretyczne, potwierdzone kwalifikacjami zawo-

Naszym pracownikom staramy się podkreślać wagę ich pracy - żadne lokalne wydarzenie nie obędzie bez osób, które zadbają o czystość i porządek. Uświadamiamy pracownikom, że ich działania w terenie przekładają się bezpośrednio na wizerunek spółki i gminy.

dowymi. Na równi z tym stawiamy odzież i środki ochrony. BHP to temat kluczowy. Mam świadomość, że często traktowany jest pobocznie, dlatego w naszej spółce mocno podkreślamy jego istotę.

Mówimy o sobie: lokalni, niezawodni, bezpieczni – tak chcielibyśmy być postrzegani przez Mieszkańców.

ZUK do usług!

Marta Zięba

Prezes Zarządu Zakładu Usług Komunalnych w Strzegomiu Sp. z o.o.

Z wykształcenia dziennikarz, specjalista ds. komunikacji i EB, absolwentka MBA. Trener Biznesu, inspektor bhp. Z zamiłowania społecznik. Wolontariusz Fundacji Ronaldha McDonalda, partner akcji Stowarzyszenia Pro Femina oraz Movember Polska.

Ratownictwo

ROZMAWIĄŁ: Maciej Mazerant
ZDJĘCIA: Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza OSP Justynów

Trzeba dobrze znać plan budynku, w którym pracujemy, żeby orientować się, gdzie są drogi ewakuacyjne. Ale tak szczerze mówiąc, to w sytuacji, gdy walą Ci się na głowę 2-3 piętra, nie jesteś na to przygotowany i nic nie możesz zrobić, aby sobie i nam pomóc. Jeżeli nie przeżyjesz, to my Cię nie znajdziemy. Mam tu na myśli psa, który szuka tylko i wyłącznie osób żywych – o szkoleniu, przygotowaniu psa ratownika, poświęceniu w życiu prywatnym i zawodowym opowiada Magdalena Kręc z Grupy Poszukiwawczo-Ratownicznej przy OSP w Justynowie.

Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza OSP Justynów to instytucja, organizacja czy grupa nieformalna? Jaki status mają tego typu grupy? Komu podlegają i z jakich środków są finansowane?

Wszystkie grupy, które działają przy Ochotniczych Strażach Pożarnych, są stowarzyszeniami. Jesteśmy instytucjami pozarządowymi, które podlegają Krajowemu Systemowi Ratowniczo-Gaśniczemu. W tym samym systemie działa również Państwowa Straż Pożarna. Jest to zbiór wymogów, przepisów określających całokształt działania wszelkich służb istniejących w ramach systemu, w tym rodzaj używanego sprzętu, procedury i wskazanie, kto działa na jakim terenie.

Jesteśmy finansowani właśnie w ramach tego systemu, czyli środki na działalność grupy trafiają do OSP i tam są rozdysponowywane. Nie są one wysokie; czasami nie pokrywają nawet bieżących wydatków, ale ważne, że są. W przypadku naszej Grupy Poszukiwawczo-Ratownicznej udział w finansowaniu ma Gmina Andrespol. Zobowiązała się, że utrzyma Grupę w „gotowości”.

Kim są członkowie Grupy? Jakie mają funkcje i obowiązki?

Członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej może być każdy. Ale nie każdy może brać udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych, ponieważ trzeba mieć chociażby ukończone 18 lat i być zdrowym. Przechodzimy cyklicznie badania, które określają naszą zdolność do działania. Jeżeli chodzi

o profesje naszych członków... tak naprawdę są to normalni ludzie, z różnych profesji i branż, którzy podjęli decyzję, że chcą coś zrobić dla drugiego człowieka.

Czy działanie w grupie wiąże się z wynagrodzeniem? Jest to praca etatowa czy wolontariat? W tym drugim przypadku – jak członkowie godzą życie zawodowe z działaniami Grupy?

Tak, to jest wolontariat. Nie pobieramy za to żadnego wynagrodzenia. Co więcej, tak jak jest w przypadku naszej Grupy, wymaga to dużego wysiłku. We własnym zakresie, za własne środki dbamy o utrzymanie psów, a wcześniej kupujemy szczeniaka. Poza tym pieniądze przeznaczamy na wyżywienie, opiekę weterynaryjną i sprzęt dla psów. Jeżeli uda nam się znaleźć firmę/institucję, która zechce pomóc, to takie wsparcie jest dla nas bardzo cenne. Przykładem może być karma dla psów, której nie musimy wtedy kupować, a środki przeznaczamy na inny cel, na przykład na opiekę weterynaryjną, wyjazd szkoleniowy czy buty ochronne dla psa.

Pogodzenie życia zawodowego i pasji, jaką jest działanie w Grupie, to naprawdę wielkie wyzwanie. Na Facebooku, na zdjęciach widać efekt końcowy, czyli fajny kombinezon, pies, quad... Ale żeby to tak wyglądało a do tego działało, trzeba na to poświęcić mnóstwo czasu. Są to godziny „kradzione” z tych przeznaczonych na wypoczynek, dla rodziny, dzieci. Bardzo ciężko jest to wszystko pogodzić. Praca zawodowa i zarabianie na życie, opieka nad dzieć-

(...) wymaga to dużego wysiłku. We własnym zakresie, za własne środki dbamy o utrzymanie psów, a wcześniej kupujemy szczeniaka. Poza tym pieniądze przeznaczamy na wyżywienie, opiekę weterynaryjną i sprzęt dla psów. Jeżeli uda nam się znaleźć firmę, instytucję, która zechce pomóc, to takie wsparcie jest dla nas bardzo cenne.

mi i rodzina, a do tego praca w straży – w moim przypadku z psem... Biorąc szczeniaka do domu, musimy poświęcać mu codziennie mnóstwo czasu. 1-2 razy w tygodniu trzeba się spotkać z resztą grupy, żeby komuś pomóc w szkoleniu psa, przekazać technikę, taktykę w poszukiwaniach, podzielić się wiedzą. Czasami trzeba wyjechać na drugi koniec kraju, aby zdobyć wiedzę i praktyczne umiejętności.

Gotowość do działania. Członkowie GPR mają godzinę na spakowanie i wyjechanie z jednostki.

Bardzo dużo osób rezygnuje niestety z tej służby, ponieważ nie jest w stanie pogodzić wszystkich tych obowiązków.

Jak wygląda trening i przygotowanie się do działania w Grupie? Ile czasu poświęcają Państwo na trening własny oraz psów ratowników? I jak przebiega certyfikacja PSP, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie zwierząt wykorzystywanych w akcjach ratowniczych (Dz.U. z 2012 poz. 1444)?

Aby móc wziąć udział w poszukiwaniach, należy zdobyć szereg uprawnień. To oczywiście zależy w dużej mierze od tego, co chce się robić w Grupie, jakie ma się predyspozycje. Jeżeli chcesz być przewodnikiem psa, to trenujesz w najbliższej okolicy – chowasz się, ktoś się chowa,

jedziesz na poligon do Nowego Sącza i tam pracujesz z psem itd. Jeżeli już widzisz, że jesteś gotowy, a twój pies jest gotowy do tego, aby przystąpić do certyfikacji, przystępujesz do niej. Najpierw trzeba zdobyć certyfikację zerową, która mówi o tym, że idziecie w dobrą stronę. Następnie należy osiągnąć kolejne elementy certyfikacji, aby wejść do rejestru certyfikowanych zespołów, gotowych do działania w akcjach. Ten rejestr jest widoczny dla wszystkich służb.

U nas w Grupie każdy przechodzi taki staż kandydacki – trwa on pół roku. Sprawdzamy, czy kandydat ma predyspozycje psychiczne. Później uczestniczy on w kursie podstawowym strażaka–ratownika, po którego ukończeniu uzyskuje uprawnienia do udziału w akcjach. To trwa około roku, tak mniej więcej. Najdłużej – około dwóch lat – trwa wyszkolenie psa. A tak naprawdę szkolimy się przez całe życie zawodowe psa.

Bierzemy udział w poszukiwaniach osób zaginionych, osób starszych z demencją, małych dzieci. W takich przypadkach policja dysponuje nas do działań poszukiwawczych.

Kiedy i gdzie możemy spotkać zespół GPR w akcji? Czy są to codzienne obowiązki, czy faktycznie tylko i wyłącznie sytuacje wyjątkowe?

Zgłaszamy codziennie swoją gotowość do działania. Jeżeli jestem w pracy, a pracuję po dwanaście godzin, to mogę zgłosić gotowość po 19.00 i wtedy całą noc jestem do dyspozycji. Ewentualnie są dni, w których nie ma mnie w pracy – wtedy ta gotowość jest zgłaszana rano. W sytuacji zapotrzebowania dostaję telefon, że jesteśmy postawieni w stan gotowości i czekamy na potwierdzenie. Torby są gotowe przy wyjściu i w ciągu godziny od potwierdzenia musimy wyjechać z jednostki do działań.

Jesteśmy wszędzie tam, gdzie potrzeba naszego wsparcia. Bierzemy udział w poszukiwaniach osób zaginionych, osób starszych z demencją, małych dzieci. W takich przypadkach policja kieruje nas do działań poszukiwawczych.

Aktualnie jesteśmy też w trakcie zdobywania uprawnień do działań na miejscu katastrof budowlanych. Nie ma znaczenia, czy jest to wigilia, czy noc. Kto może, wychodzi z pracy. Bierzemy torby i jedziemy pomagać... I nie wiemy, kiedy wrócimy.

Magdalena Kręc

Ochotnicza Straż Pożarna.
Członek Grupy Poszukiwawczo-
-Ratowniczej OSP Justynów.
Przewodnik psa.
ospjustynow.pl/gprjustynow
%C3%B3w

Ratują i... trenują

TEKST: Magda Gawron
ZDJĘCIE: Unsplash.com

Na co dzień ratują ludzkie zdrowie i życie. Ratownicy, strażacy... Od ich wiedzy oraz sprawności fizycznej zależy powodzenie najbardziej wymagających akcji. Jak dbają o formę? Regularne ćwiczenia to nie wszystko. Swoje możliwości prezentują podczas przeznaczonych dla nich zawodów sportowych.

Ratownicy z niemal wszystkich grup regionalnych GOPR spotykają się na Ogólnopolskich Mistrzostwach Ratowników Górskich. Zawody polegają na biegu terenowym, podczas którego uczestnicy pokonują różne konkurencje techniczne. W tym roku było to aż osiem widowiskowych zadań, podczas których sprawdzano nie tylko formę fizyczną, ale też umiejętności ratownicze. Zawodnicy musieli m.in.: wyciągnąć fant ze szczeliny, przetransportować jednego z zawodników drużyny wózkiem alpejskim czy przejść przez most linowy.

Strażacy mierzą się podczas zawodów sportowo–pożarniczych. Na uczestników czekają zarówno konkurencje indywidualne, jak i drużynowe. Wśród nich m.in.: pożarniczy tor przeszkód, sztafeta pożarnicza czy pożarnicze ćwiczenia bojowe.

Ochotnicy ratownictwa wodnego mają już swoją dyscyplinę sportową: sportowe ratownictwo wodne. To połączenie elementów ochotniczego ratownictwa wodnego z zawodami surfingowymi. Konkurencje dzielą się na basenowe (np.: holowanie manekina, sztafeta z pasem, rzut liną czy symulowana akcja ratownicza) i te na wodach otwartych (np.: sprint na plaży, zespołowa akcja ratownicza z pasem „węgorz”, wyścig na deskach).

Każdy rodzaj zawodów przeznaczonych dla konkretnych grup zawodowych ma na celu sprawdzenie umiejętności uczestników, ich kondycji, orientacji, odporności na stres i presję. Takie wydarzenia przyciągają też spore grupy zainteresowanych obserwatorów, którzy w bezpiecznym otoczeniu mogą zobaczyć swoich „bohaterów” w akcji.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

W Seka S.A. świadczymy wysoko wyspecjalizowane usługi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez sprawowanie stałego nadzoru nad warunkami pracy, jako służba zewnętrzna (outsourcing) i etatowa. Pozwalamy firmom skupić się na ich podstawowej działalności, odciążając pracodawców z obsługi zagadnień związanych z BHP.

Inwestuj w bezpieczeństwo

Wybierz profesjonalne doradztwo i obsługę w zakresie BHP

Zagadnienia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy są bardzo szerokie. Standardem jest korzystanie z firm zewnętrznych, które przejmują realizację obowiązków nałożonych na pracodawcę. Przedsiębiorcy zyskują pewność, że wdrażane rozwiązania będą zgodne z aktualnymi przepisami. Co bardzo istotne, kompleksowa obsługa pomoże zredukować koszty szkoleń z zakresu BHP i etatu osoby odpowiedzialnej za te zagadnienia dając jednocześnie dostęp do wykwalifikowanej i profesjonalnej kadry gwarantującej, że zakład pracy będzie miejscem bezpiecznym dla pracowników.

W RAMACH STAŁEGO NADZORU BHP

Pełnimy zadania służby bhp w formie zapewniającej przestrzeganie przez zleceniodawcę wymogów przepisów, w tym przede wszystkim:

- bieżące doradztwo w zakresie interpretacji przepisów,
- przeprowadzanie systematycznych kontroli stanu warunków pracy,
- opracowywanie dokumentacji powypadkowej,
- udział w reprezentowaniu klienta przed organami kontroli państwowej
- nad warunkami pracy (PIP, PIS, UDT i inne),
- przygotowywanie dokumentacji wewnętrznej z obszaru bhp.

Zalety rozwiązania

- Redukcja kosztów
- Kompleksowa obsługa
- Całodobowy nadzór
- Stała kontrola jakości
- Elastyczność rozwiązań
- Ogólnopolski zasięg działania

W RAMACH ZLECEŃ JEDNORAZOWYCH Z ZAKRESU BHP WYKONUJEMY:

Audyty warunków pracy

Przeprowadzanie kompleksowego przeglądu stanowisk pracy oraz dokumentacji firmy z obszaru bhp i sporządzenie raportów.

Audyty systemów zarządzania lub służby BHP

Sprawdzenie zgodności stosowanych rozwiązań i procedur oraz stanu faktycznego z wymogami odnośnych regulacji (PN 18001: 2004 i obowiązujące przepisy).

Oceny ryzyka zawodowego

Identyfikacja zagrożeń, szacowanie ryzyka, wskazanie działań profilaktycznych, określenie stanu zgodności z wymogami i opracowanie stosownej dokumentacji.

Dokumentacje powypadkowe

Udział w pracy zespołu powypadkowego powołanego u zleceniodawcy, oględziny miejsca wypadku, kontakt ze służbami państwowymi, konsultacje z lekarzami, opracowanie protokołów i kart, proponowanie zaleceń profilaktycznych, dokumentacja dla ZUS i GUS. Opracowanie dokumentacji przekrojowej, dla celów profilaktyki, na podstawie danych kilkuletnich.

Potrzebujesz indywidualnych konsultacji?
Skontaktuj się z nami!
Odpowiemy na Twoje wszelkie pytania.

22 517 88 66

handlowy@seka.pl

Obsługa kadrowo-płacowa

Jak zyskać więcej?

Kto odpowiada za obsługę kadrowo-płacową?

Niezależnie od wielkości firmy, kadry i płace to jedno z kluczowych działów, zapewniające stabilną pracę firmy. Zakres prac związany z obsługą tego obszaru będzie różnił się w poszczególnych firmach w zależności od jej profilu działalności jednak sfera zagadnień wymagających bieżącej obsługi jest niezwykle rozległa. W dużych przedsiębiorstwach zatrudniających wielu pracowników, działy kadr i płac są z reguły bardzo rozbudowane, jednak w mniejszych firmach całość obowiązków może sprawować tylko jedna osoba. Tworzenie własnego działu opartego na wyszkolonych specjalistach, który będzie efektywnie realizował swoje zadania jest bardzo kosztowny. Między innymi ze względu na potrzebę szkoleń i ciągłego aktualizowanie wiedzy, jak również programów kadrowo-płacowych. Z tego względu coraz więcej firm wybiera model współpracy z firmą zewnętrzną w ramach którego zleca obsługę wszystkich zagadnień związanych z kadrami i płacami.

Zalety rozwiązania

- Obniżenie kosztów prowadzenia działalności
- Efektywna obsługa
- Prowadzenie dokumentacji
- Ciągłość świadczenia usługi
- Przeniesienie odpowiedzialności na podmiot zewnętrzny

Obniż koszty i zwiększ efektywność

Zamiast tworzyć kosztowny dział wewnętrzny, przedsiębiorca może zlecić obsługę kadrowo-płacową firmie zewnętrznej - pozostawiając sprawy administracyjne w profesjonalnych rękach i skupić się na prowadzeniu bieżącej działalności. Jest to bardzo korzystne rozwiązanie, które wybiera coraz więcej firm. Zalet takiego rozwiązania jest dużo więcej - chociażby ze względu na redukcję ryzyka operacyjnego związanego z obsługą wynagrodzeń czy możliwość korzystania z rozległej wiedzy i bogatego doświadczenia z dziedziny prawa pracy czy podatków.

Zyskaj dodatkowe wsparcie działu prawnego

W odróżnieniu od oferty innych firm specjalizujących się w obsłudze kadrowo-płacowej w SEKA S.A. posiadamy własny Dział Prawny, który od ponad 18 lat świadczy dla pracodawców z całej Polski doradztwo z zakresu szeroko pojętego prawa pracy, tak aby było ono profesjonalnym wsparciem dla biznesu. **W ramach stałego doradztwa prawnego nasz zespół przygotowuje projekty dokumentów, opinie i analizy, a także pomaga w interpretacji przepisów prawa pracy, prawa podatkowego i ubezpieczeń społecznych.** Przeprowadzamy również na zlecenie klienta audyt prawa pracy, podczas którego dokonujemy kompleksowej oceny stosowania i przestrzegania prawa pracy wraz z wnioskami zmierzającymi do wprowadzenia rozwiązań i regulacji, zgodnych z obowiązującym stanem prawnym i interesem pracodawcy.

”
W SEKA czujemy się odpowiedzialni za biznes naszych klientów i oferujemy dodatkowe wsparcie prawne.

Potrzebujesz indywidualnych konsultacji?
Skontaktuj się z nami!
Odpowiemy na Twoje wszelkie pytania.

22 517 88 23

kadryplace@seka.pl

Nie zapomnij o swoich obowiązkach środowiskowych

Czy każdy przedsiębiorca ma obowiązki wynikające z przepisów ochrony środowiska?

Tak, nawet mikrofirma ma obowiązki w tym zakresie z których musi się regularnie wywiązywać. Niestety często dowiaduje się o nich dopiero gdy pojawiają się problemy. Wystarczy jedynie dysponować samochodem służbowym, kotłownią czy choćby rozpowszechniać materiały reklamowe. Świadomość przedsiębiorców w tym zakresie wciąż jest jeszcze bardzo mała i nie wszyscy wiedzą, że podlegają wymogom praw ochrony środowiska. Regulacji ekologicznych jest bardzo dużo, a tempo ich zmian oraz liczba nowych przepisów europejskich implementowanych do naszych krajowych może przysparzać przedsiębiorcom wielu problemów. Należy pamiętać o tym, że przedsiębiorcom, których działalność nie jest zgodna z aktualnymi przepisami grożą poważne kary, a w skrajnych przypadkach nawet zamknięcie prowadzonej działalności czy też wyrok pozbawienia wolności. Przeważnie kończy się to jednak na mandatach, których wysokość z roku na rok jest coraz wyższa. Ponadto podmiot, korzystający ze „środowiska” bez odpowiedniego pozwolenia, ponosi opłatę podwyższoną aż o 500%.

NIE ZAPOMNIJ! Ważne daty składania sprawozdań

28/29 lutego

Raport do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE)

15 marca

Zbiornicze zestawienie danych o wytwarzanych odpadach (BDO)

31 marca

Sprawozdanie o zakresie korzystania ze środowiska (Urząd Marszałkowski)

Eko outsourcing - to się opłaca!

W SEKA S.A. obejmujemy nadzorem całą problematykę ochrony środowiska w firmie Klienta. Pomagamy w identyfikacji prawnych wymogów środowiskowych i podpowiadamy, jak sprawnie poruszać się w tej wymagającej i zmiennej względem prawnym materii. Pozwala to uniknąć zaniedbań w tym zakresie i wynikających z nich kar finansowych oraz wizerunkowych, a przedsiębiorca może w pełni skupić się na prowadzeniu swojego biznesu.

Zalety rozwiązania

- Redukcja kosztów
- Stały nadzór nad terminami
- Dostęp do aktualnej wiedzy
- Oszczędność czasu
- Uniknięcie sankcji administracyjnych
- Skupienie się na core business

Potrzebujesz indywidualnych konsultacji?
Skontaktuj się z nami!
Odpowiemy na Twoje wszelkie pytania.

22 22 88 888

srodowisko@seka.pl

seka.pl

**Rozwijamy
praktyczne
umiejętności**

#szkolenia #doradztwo #rozwój

**Szkolenia on-line
i rozwiązania
dla działów
HR, kadr i płac**

seka-skills.pl

Świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na koniec roku kalendarzowego oraz zasady ich przyznawania

TEKST: Katarzyna Bratek
Prawnik, Dział Prawny Seka S.A.

Pracodawcy prowadzący działalność socjalną w formie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych na podstawie ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U.2021.746, tj. z dnia 22.04.2021), zwanej dalej ustawą o Funduszu, mają obowiązek utworzyć w regulaminie zakładowego funduszu socjalnego katalog świadczeń, które będą przyznawane pracownikom w ramach prowadzonej działalności socjalnej. Świadczenia zawarte w katalogu muszą być zgodne z definicją działalności socjalnej określoną w ustawie o Funduszu. Ponadto muszą być przyznawane zgodnie z zasadami obowiązującymi przy prowadzeniu działalności socjalnej. Oznacza to, że pracodawca musi różnicować wysokość świadczeń z uwzględnieniem kryterium socjalnego.

Dysponując środkami funduszu, pracodawca może przeznaczyć część z nich na świadczenia przyznawane na koniec roku kalendarzowego, czyli w grudniu. Pomimo że świadczenia te często trafiają do pracowników w okolicy świąt Bożego Narodzenia, nie można traktować ich jako podarunków dla pracowników z tejże okazji. Należy bowiem pamiętać, iż zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie ma charakteru okolicznościowego, a stricte socjalny, zatem świadczenia przyznawane z ZFŚS mają służyć poratowaniu lub polepszeniu sytuacji socjalnej pracownika. Niemniej jednak należy przyznać, iż grudzień jest miesiącem newralgicznym pod kątem wydatków w większości gospodarstw domowych, dlatego świadczenia przyznawane pracownikom z Funduszu w celu poprawienia ich sytuacji finansowej co do zasady mają uzasadnienie.

Do katalogu świadczeń, przyznawanych „grupowo”¹ w ramach działalności socjalnej na koniec roku kalendarzowego, należą najczęściej paczki dla dzieci pracowników, bony towarowe oraz pomoc finansowa w formie gotówki lub kart przedpłaconych.

Paczka dla dzieci pracowników to świadczenie o charakterze rzeczowym. W jej skład mogą wchodzić słodycze, zabawki, przybory szkolne, książki, kolorowanki etc.

W zasadzie pracodawca ma dowolność w skomponowaniu paczki, jednakże powinny to być produkty z przeznaczeniem dla dzieci. Bardzo ważne jest natomiast, żeby przyznawane paczki nie były jednej określonej wartości (takiej samej dla wszystkich). Świadczenie to bowiem nie zostało wyłączone spod obowiązywania kryterium socjalnego, dlatego również w tym przypadku pracodawca powinien zróżnicować jego wartość pod kątem sytuacji socjalnej pracownika. Więcej informacji o stosowaniu kryterium socjalnego oraz zasadach przyznawania świadczeń można znaleźć w dalszej części niniejszego artykułu.

Do niedawna częstą praktyką u pracodawców było przyznawanie pracownikom – w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – bonów o określonej wartości, które pracownik mógł wymienić na produkty we wskazanych punktach handlowych. Jednak w ostatnich latach popularność przyznawania bonów zmalała, ponieważ jest to świadczenie, które w myśl ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych² nie korzysta ze zwolnienia podatkowego, jak większość pozostałych świadczeń z Funduszu. Należy dodać, iż analogicznie do paczek dla dzieci, aby świadczenie w postaci bonów było przyznane zgodnie z zasadami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, ich wartość powinna być zróżnicowana pod względem kryterium socjalnego.

Świadczeniem przyznawanym pracownikom najczęściej na koniec roku kalendarzowego jest świadczenie finansowe, realizowane w formie gotówki przekazywanej na konto pracownika lub w formie karty prześlaczonej czyli de facto karty płatniczej, na której znajduje się określona kwota pieniędzy do wykorzystania przez pracownika. Również w tym przypadku wysokość świadczenia finansowego – niezależnie od tego, w jakiej formie zostało przekazane – nie może być jednakowa dla wszystkich pracowników, musi być bowiem zróżnicowana pod kątem kryterium socjalnego.

Na kryterium socjalne ma wpływ zarówno sytuacja finansowa, jak i rodzinna pracownika. Istotne w tej kwestii są dochody pracownika oraz dochody osób pozostających z pracownikiem w jednym gospodarstwie domowym. Zatem znaczenie ma wielodzietność, ale również stan zdrowia członków rodziny. Należy bowiem podkreślić, że przewlekła choroba czy niepełnosprawność pracownika lub członka jego rodziny może mieć istotny wpływ na wartość przyznanego świadczenia. Warto zauważyć, iż różnicowanie wysokości świadczeń uzasadnia potrzebę weryfikacji przez pracodawcę sytuacji socjalnej pracownika. Rekomendowanym i bezpiecznym – pod kątem ochrony danych osobowych pracownika – sposobem weryfikacji sytuacji socjalnej jest odebranie od pracowników oświadczeń o dochodzie na członka rodziny. Oświadczenie jest dokumentem, w którym pracownik wskazuje dochód przypadający na członka rodziny w gospodarstwie domowym, uzyskany przez zsumowanie dochodów wszystkich osób prowadzących jedno gospodarstwo domowe i podzielenie sumy przez liczbę osób.

Należy pamiętać, iż do ustalania wysokości świadczeń socjalnych nie mogą służyć inne kryteria niż sytuacja socjalna pracowników, takie jak staż pracy, rodzaj umowy o pracę czy wymiar etatu. Gdyby pracodawca, przyznając świadczenie socjalne, stosował wskazane wyżej nieprawidłowe kryteria, wówczas narażałby się na uzasadniony zarzut dysponowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych niezgodnie z ich przeznaczeniem. Podobnie byłoby, gdyby świadczenia były przyznawane wszystkim pracownikom w równej wysokości lub o równej wartości.

Zasadą jest, iż świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych są wyłączone z podstawy wymiaru składek ZUS – zgodnie z paragrafem 2 ust. 1 pkt. 19 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe³. Podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Ustawodawca, przyznając zwolnienia, o których mowa wyżej, założył, że świadczenia przeznaczane na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych są wypłacane zgodnie z obowiązującymi zasadami, czyli z uwzględnieniem kryterium socjalnego. Zatem jeżeli pracodawca czyni zadość obowiązkowi różnicowania świadczeń dla pracownika poprzez wypłacanie różnych kwot dofinansowania, wówczas korzysta ze zwolnienia ze składek.

Jeżeli natomiast świadczenia z rachunku ZFŚS są wypłacane niezgodnie z zasadami, wówczas nie korzystają one ze zwolnienia ze składek na ubezpieczenie i składki zdrowotnej. Zatem pracodawca, który wypłaci świadczenie wszystkim pracownikom w równej wysokości lub o równej wartości albo zastosuje inne kryterium niż socjalne, ponosi wysokie ryzyko odprowadzenia składek od kwoty przeznaczonej na sfinansowanie świadczenia.

Podkreślenia wymaga fakt, iż dany pracodawca może przyznawać jedynie takie świadczenia, które zostały określone w regulaminie funduszu obowiązującym u danego pracodawcy. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby na koniec roku oprócz wymienionych w niniejszym artykule świadczeń były przyznawane również inne świadczenia wymienione w regulaminie, tj. zapomoga czy indywidualna pomoc rzeczowa lub finansowa, albo np. dofinansowanie do biletów wstępu na wydarzenia o charakterze kulturalno-oświatowym czy sportowo rekreacyjnym.

Poruszając zagadnienie dysponowania środkami funduszu na koniec roku kalendarzowego, należy zwrócić również uwagę na aspekt „techniczny” prowadzenia działalności socjalnej. Trzeba pamiętać, iż każdy pracodawca tworzący zakładowy fundusz świadczeń socjalnych jest zobligowany – na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych⁴ – do dokonania korekty odpisu odprowadzonego na początku roku. W myśl przepisów rozporządzenia podstawą naliczenia odpisu jest przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana na końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). W związku z powyższym każdy pracodawca tworzący zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ma obowiązek dokonania przeliczenia faktycznie zatrudnionych w danym roku pracowników, by następnie porównać tę liczbę z planowaną liczbą zatrudnionych, na podstawie której dokonał odpisu na początku roku kalendarzowego. Jeżeli występują rozbieżności pomiędzy wysokością odpisu odprowadzonego na początku roku a kwotą, jaką należało odprowadzić, biorąc pod uwagę liczbę faktycznie zatrudnionych pracowników, to pracodawca musi skorygować stan środków przez dokonanie dopłaty lub uszczuplenie środków na koncie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

PRZYPIŚY:

¹ Z możliwością skorzystania przez wszystkich pracowników w jednym czasie.

² Art. 21 ust. 1 pkt. 67 z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2021.1128, tj. z dnia 24.06.2021).

³ Dz.U.2017.1949, tj. z dnia 19.10.2017.

⁴ Dz. U. z 2009 r. nr 43, poz. 349.

SEKA S.A. Oddział Wrocław

Specjalizacja i obszar działania Oddziału

Oddział we Wrocławiu rozpoczął swoją działalność w 1998 r. Od tego czasu nieprzerwanie świadczymy wysokiej jakości usługi nadzoru, doradztwa oraz szkoleń z zakresu bhp i ppoż., prawa pracy, ochrony środowiska. Ofertę kierujemy do Klientów lokalnych oraz ogólnopolskich, mających swoje siedziby w województwie dolnośląskim. Od 2010 r. Oddział mieści się blisko centrum miasta przy ul. Kaszubskiej 8. Jest to bardzo korzystna lokalizacja – tylko 10 minut od Dworca Głównego i jedynie 8 minut od Rynku Wrocławskiego.

Lokal dysponuje trzema salami szkoleniowymi w pełni dostosowanymi do prowadzenia szkoleń, warsztatów i spotkań biznesowych. Na ich wyposażenie składają się podstawowe pomoce dydaktyczne: rzutniki multimedialne, flipcharty, tablice suchościeralne oraz laptopy. Wszystkie sale posiadają dostęp do internetu WiFi, a także spełniają wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.

Dzięki komfortowym warunkom, przyjemnej atmosferze i sprawnej komunikacji nasi Klienci zyskują pewność profesjonalnej obsługi, niezależnie od charakteru planowanego spotkania.

Najważniejsze zadania oddziału

Oddział zajmuje się następującymi zadaniami:

- doradztwo z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, w tym m.in.: kompleksowa obsługa bhp i ppoż., audyty, opracowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, prowadzenie postępowania powypadkowego, przygotowywanie Dokumentu Zabezpieczenia Przed Wybuchem i wiele innych;
- usługi z zakresu ochrony środowiska, stały nadzór z tego zakresu oraz zlecenia jednorazowe, m.in.: opracowywanie wszelkich dokumentacji środowiskowych, dokonywanie pomiarów, audyty środowiskowe, pozwolenia wodno-prawne, zgłoszenia instalacji, sprawozdawczość itp.;
- organizowanie i przeprowadzanie szkoleń m.in. z zakresu bhp i ppoż., pierwszej pomocy, szkoleń zawodowych (podlegających pod UDT i URE), prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, rachunkowości i finansów – realizowanych zarówno komercyjnie, jak i w ramach projektów dofinansowanych ze środków unijnych.

**Całość działań realizowanych
w Oddziale Wrocław koordynuje**

Agata Janecka
Dyrektor Oddziału

tel. 71 738 38 00
kom. 505 055 398
e-mail: agata.janecka@seka.pl

DANE KONTAKTOWE
Oddział SEKA S.A. we Wrocławiu,
ul. Kaszubska 8/4, 50-214 Wrocław

Zapraszamy do dalszej współpracy!

WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI I SUKCESÓW W NOWYM ROKU!

*Na nadchodzący Nowy Rok
pragniemy złożyć życzenia
wszelkiej pomyślności.
Życzymy sił i wytrwałości
w dążeniu do zamierzonych celów.
Sukcesów w pracy oraz życiu osobistym.
Podejmowania trafnych decyzji
w trudnych sytuacjach.
Nade wszystko życzymy
zdrowia i spokoju ducha.*

From the Editor

Safety management

Broadly understood, safety represents an important aspect of sustainable life, both in its social and economic dimensions. There are countless factors having impact on whether or not we feel safe, and, even more importantly, they vary from person to person. There is, however, something that ruins everyone's sense of security, without exception – and this is catastrophes and natural disasters.

Floods, blizzards, droughts, building collapses, multiple crashes or even pandemics are all examples of phenomena whose occurrence and scale are hard to predict. Series of unforeseeable incidents that can take place during a disaster or cataclysm pose challenges that not only those in charge of a city or community have to face, but also those managing enterprises, as well as business owners and employees themselves.

Education, training, proper equipment, practice in action and appropriate human resources are among the basic

elements of 'safety management', which will mitigate the losses that are bound to occur in the region or entity affected by the disaster or calamity.

In the current issue of the SEKA Magazine we address issues related to safety management exactly in the face of the increasingly frequent hazards of this kind, but also in the case of everyday failures or accidents.

SEKA's experts and invited guests present solutions in our Magazine that may prove helpful in planning safety-related processes. We also bring up the topic of pro-environmental actions which may have considerable impact upon the disastrous results of the climate change. Finally, we interview members of services who, often exposing their health to risk, act in emergencies and accidents rescuing the lives and assets of the injured.

A Mini-Guide for safe behaviour in case...

In judging various phenomena, we are increasingly dependent on the opinions of specialists (without verifying their credibility) and have to bear the consequences accordingly. This is so, for instance, with our attitudes to the natural processing occurring in the environment. The technological development entails greenhouse gas emissions, while the increasing population - growing demand for drinking water. New areas are in demand for farming and residential purposes. Such behaviour leads to an escalation of the risk of age-old disasters. Man operates and lives in areas adapted to his needs so as to make life comfortable and requiring lesser amount of effort.

Małgorzata Kochańska, Ph.D.
Advisor to President of SEKA S.A.

Beware, think, don't take risks!

In undertaking a professional task, even a simple activity, the employee has theoretical and practical grounds for performing it safely. Over the recent years, there have been as many as 80 thousand accidents at work annually. Preliminary data show a significant drop in last year's accident rate, which may be attributed to the COVID-19 pandemic. However, the essential factors determining the share of human-contributed accidents have remained unchanged (a slight upward trend may even be observed). This article brings answers to questions such as 'are we risk-takers'? 'Can we not assess the risk?' And what is alertness, which is so desirable in each type of work.

Ewa Urbanek – SEKA S.A.

Rescue services

All groups operating in connection with the Volunteer Fire Service are associations. We are non-governmental organisations subordinated to the National Rescuing and Fire-fighting System. As far as our members' professions are concerned.. I am a health carer, there is also a teacher – these are really normal people, coming from a variety of backgrounds and professions, who have decided to do something for others. One has to obtain a number of qualifications before one can take part in a search. This is naturally largely dependent on what one wants to do in the Group and what predispositions one has.

A conversation on the rules of operation, training and work of volunteers from the Search and Rescue Group.

Magdalena Kręc

Crisis Management Plan

A well-organised society is prepared to function efficiently even in the most extreme and difficult situations. Taking efficacious action is then conditional on the information on the threat being obtained early, then processed and shared in appropriate form with the intended recipients based on a pre-developed emergency action plan. A badly developed and implemented plan can cause more harm than benefit.

The article contains practical hints on developing a crisis management plan.

st. brygadier dr inż. Jan Kołdej – SEKA S.A.

Local, reliable, safe

ZUK (Communal Services Company) is a communal service; hence the most important aspect of its operations is the activities aiming to satisfy the citizens' collective needs. As regards Strzegom's ZUK, there are a number of challenges related to critical response activities. These include primarily actions preventing the flooding from the local rivers – protection of local residents' houses and assets. We take part in the actions of removing the effects of tornados; we secure roofs, make roads passable and remove fallen trees. We take an active winter initiative, which, in times of excessive snowfalls, becomes a part of crisis management for us.

An interview with a representative of a Communal Service Company concerning the tasks and duties of the entity during emergencies, including catastrophes and natural disasters.

Marta Zięba – Zakład Usług Komunalnych, Strzegom

Visit www.seka.pl

Ludzie

Bezpieczeństwo

Rozwój

Sukces

Outsourcing
BHP i PPOŻ.

Szkolenia i uprawnienia
zawodowe

Obsługa kadrowo-
płacowo-księgową

Outsourcing
szkoleń

Ochrona
środowiska

Doradztwo
z prawa pracy

Projekty
unijne

Zarządzanie
bezpieczeństwem

Sukces firmy budują jej pracownicy.

Pomagamy przedsiębiorcom stworzyć przyjazne i bezpieczne środowisko pracy, sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi ich pracowników. Wierzymy, że jest to kluczowy element doskonalenia każdej firmy. Kompleksowo wspieramy naszych klientów w osiągnięciu ich celów biznesowych.

